

Proveniensprincipen

**En problematiserande undersökning utifrån ett
kritiskt arkivteoretiskt perspektiv**

Av: Anna Bergström

Handledare: Jenny Gustafsson
Södertörns högskola | Institutionen för Historia och samhällsstudier
C-uppsats 15 hp | Arkivvetenskap | Vårterminen 2022
Programmet för Arkivarie och informationsförvaltning

Arkivvetenskap

Södertörns Högskola

Alfred Nobels allé 7

141 89 Huddinge

© Anna Bergström 2022

Abstract

This paper has had the purpose of examining how the critical discussion about the well known archival theoretical topic The principle of provenance has been discussed by international researchers. The paper has also intended to examine the discussion of the principle of provenance from the Swedish national archives guidelines called *Överlämnande av arkiv till annan myndighet*. The author of this paper has been searching for answers of two research questions; In which ways are the principle of provenance being discussed by researchers in a critical way? And, in which ways does the national archives of Sweden discuss the principle of provenance in their guidelines?

The paper's results in the first research question shows that there is a lot of research about the problems and critique about the traditional way of seeing and using the principle of provenance. The conclusion from the author regarding the first research question is that many authors of the research articles found that the classical way of describing archives according to the principle of provenance and respect des fonds, could use some modernization. Similar patterns and words have been seen in discussion of research from the used articles of this paper, from 1983 to 2020 regarding the principle of provenance. Some special focus for the word of multi-provenance and a minimalistic and maximalistic understanding has been discussed in many of the articles, which has been analyzed by the author with the chosen theory of the paper. The results of the author's second research question shows that the national archives try to follow the principle of provenance at their best in the case where records and archives are being handled over to a new organization. The conclusion of the paper is that the principle of provenance is criticized and many search for a more modern version of it, including multiprovenance and a broader perspective of the principle. The results from above have then been analyzed from a theoretical point of view with the records continuum model and a problematized postmodern perspective.

Ämnesord: Arkiv, makt, proveniensprincipen, arkivmakt, postmodern, kritisk teori, records continuum model

Keywords: archive, power, The principle of provenance, archivalpower, postmodern, critical theory, records continuum model

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
1.1 Problemformulering	2
1.2 Syfte	3
1.3 Frågeställningar	4
1.4 Teoretisk diskussion	4
1.4.1 Postmodern arkivteoretisk infallsvinkel	5
1.4.2 Records continuum model, en arkivteoretisk modell	7
1.5 Metod	8
1.6 Material	10
1.7 Forskningsläge	12
1.8 Avgränsningar	15
1.9 Disposition	15
2 Analys och undersökningsdel	16
2.1 Undersökning av Internationella kritiska forskningsartiklar om proveniensprincipen	16
2.2 Analysdiskussion mellan de kritiska forskningsartiklarna	21
2.3 Analys av Riksarkivets Vägledningar, Överlämnande av arkiv till annan myndighet	27
2.4 Analys av Riksarkivets Vägledningar med de kritiska forskningsartiklarna	30
2.5 Teoretisk diskussion av uppsatsens analys av empirisk undersökning	32
3 Slutdiskussion och resultatredovisning	34
3.1 Framtida forskning.....	36
4 Sammanfattning	37
5 Källförteckning	39
5.1 Tryckta källor	39

1 Inledning

Den här uppsatsen ämnar fokusera på kritiska diskurser kring proveniensprincipen från den internationella forskningsfären samt hur diskussionen om proveniensprincipen har yttrat sig i Sveriges riksarkivs: *Vägledning Överlämnande av arkiv till annan myndighet* (Riksarkivet 2019; Riksarkivet 2022). Proveniensprincipen är ett väl etablerat begrepp inom arkivteori och arkivvetenskap. Uppsatsen ämnar vidare problematisera och undersöka hur den kritiska diskussionen om proveniensprincipen ser ut genom ett problematiserande med utgångspunkt i ett arkivteoretiskt maktperspektiv. Utgångspunkten till uppsatsens teoretiska diskussion ämnar också ta del av records continuum model som är tänkt att spegla den postmoderna diskussionen och implementerandet av arkivteori. Fortsättningsvis ska inledningen redogöra och förklara för begreppet proveniensprincipen vilket är uppsatsens huvudobjekt, samt redogöra för uppsatsens problemformulering.

Proveniens handlar om ursprung och proveniensprincipen har en tanke om att **en** arkivbildares arkiv ska vara separat från en annan arkivbildares arkivhandlingar. Det ska inte blandas ihop olika arkivbildares arkiv, exempelvis myndigheters arkiv, privatpersoners arkiv med varandra. Det skulle störa den enskilda arkivbildarens skapelse, verksamhet, proveniens. Respect des fonds är ett begrepp som kommer från Frankrike och är starkt förknippat med proveniensprincipen. Den innebär att ett fokus på en arkivbildares material och vikten av att det materialet håller ihop, inte beblandas med andra arkivs material är av högsta vikt. ”Fonds” kan beskrivas som själva gruppen där en arkivbildares arkiv hålls samman. Själva proveniensprincipen fick stort genomslag i de holländska författarna Muller, Feith och Fruins (1889) bok *The dutch manual* (1889) (Pohjola 1993, s 88–89, 93).

Respect des fonds och *The dutch manual* är inte riktigt samma sak, om än lika i tanken kring arkivs proveniens, ursprung, så skiljer de sig i vissa mindre detaljer åt. Proveniensprincipen kan ses vara mer fokuserad på att behålla arkivets och handlingarnas ursprungliga ordning medan respect des fonds tänker mer kring den externa helheten av att en arkivgrupps handlingar med samma ursprung, proveniens håller ihop. *The dutch manual* (1889) kan dock ses vara inspirerat av respect des fonds. Diskussion kring proveniensprincipens ursprung och när den började användas finns det fler diskussioner om och det sägs att den i visst koncept var i bruk tidigare i fler länder. Många länder hade redan innan begreppet av Natalis de Waillys respect des fonds och de holländska författarnas *The dutch manual* (1889), en tanke kring att ordna sina arkiv utifrån samma skapare, och inte blanda de med andra arkiv. Det är dock främst i *The dutch manual* (1889) som proveniensprincipen som har använts och

drivit debatt under 1900 talet och än idag, kom att införas i arkivteorin och arkivvetenskapen (Pohjola 1993, s 87–89). Inom proveniensprincipen och respect des fonds så kan man beskriva ”fonds” som den fonden, arkivgruppen som håller ihop de skapade arkivhandlingarna, och man ska därför inte störa den ursprungliga ordningen bland arkivet. Ursprungsprincipen, den ursprungliga ordningens fokus inom arkivteori är starkt ihopkopplad med proveniensprincipen, samt att en arkivarie helst inte, beroende på arkivvetenskaplig diskussion, ska lägga sig i den ursprungliga ordningen då den säger något om hur arkivet har skapats. Om man respekterar den ursprungliga ordningen så kan man koppla det till ordet proveniensprincipen, men när en arkivbildares handlingar tillhör samma proveniens och en fonds talar man mer om respect des fonds, samt att proveniensprincipen använder sig av både den interna och externa dimensionen av proveniens (Pohjola 1993, s 88–89).

1.1 Problemformulering

Intresset för maktfrågan och proveniens, ursprunglig ordning inom arkiv blev starkare under min slutliga praktikperiod på min högskoleutbildning. Jag utförde min praktik hos stiftelsen Västerviks museum och fick där arbeta på två arkivinstitutioner. Jag fick delvis se äldre handlingar från ett ej längre aktivt arkiv tillhörande museet. Jag blev intresserad av vad för handlingar som fanns med i det arkivet, vilket innehållet var, varför vissa handlingar var placerade där de var och varför de var placerade tillsammans med handlingar från andra arkivbildare. Vissa handlingar som stod tillsammans med arkivet tillhörde egna arkivbildare, men hade under tidens gång kommit att tillhöra det stora arkivet som finns på Västerviks museum. Det väckte en fundering hos mig vilket gjorde mig intresserad av att undersöka proveniensprincipen närmre för att verkligen förstå mig på proveniensprincipen djupare samt se hur den har blivit diskuterad inom forskningen på ett kritiskt sätt.

Jag själv anser att de är viktigt att fortsätta diskutera grundläggande principer inom arkivteori som proveniensprincipen då den dels är grundläggande för den arkivverksamhet, arkivvetenskap som har växt fram under 1900 talet. Det är också viktigt att fortsätta diskutera de grundläggande principer som proveniensprincipen med andra frågor och utifrån andra perspektiv. I mitt uppsatsutövande har jag använt mig av kritiska diskussioner som jag kan koppla till ett maktperspektiv och en tid då man upptäckt att den klassiska bilden av proveniensprincipen inte alltid räcker till. Nyare lösningar till den klassiska bilden av proveniensprincipen har dykt upp, som kommer tas upp i uppsatsens undersökningsdel.

Eftersom proveniensprincipen är en sådan etablerad princip inom arkivteori så är jag utifrån ett arkivteoretiskt maktperspektiv, med fokus på records continuum model, samt postmodern arkivteori intresserad av att se på de kritiska diskussionerna som har gjorts av proveniensprincipen. Schwartz (2006, s 3) säger ”As Terry Cook and I have argued elsewhere, archives and records, in their creation and use by their makers, and in their appraisal and management by archivists, will always reflect power relationships:” (Schwartz 2006, s 3). Maktrelationer diskuteras därav inom arkivvetenskapen och som citatet påpekar, kan tydas inom arkivverksamhet och handlingar i deras skapelseprocess, vilket kan visa på ett reflekterande av maktrelationer de emellan (Schwartz 2006, s 3).

1.2 Syfte

Uppsatsens syfte är att undersöka hur diskussionen av proveniensprincipen ser ut inom internationella forskningsartiklar, med ett fokus på kritiska artiklar om proveniensprincipen. Uppsatsen ska i syftet därefter rymma hur diskussionen av proveniensprincipen ser ut inom den svenska arkivverksamheten, i det här fallet Riksarkivets vägledning: *Överlämnande av arkiv till annan myndighet*. Jag vill synliggöra om det finns en koppling mellan den internationella forskningsdiskussionen om proveniensprincipen med sättet den svenska myndigheten formulerar proveniensprincipen i sina riktlinjer kring arkivverksamhet. Detta görs för att få en djupare inblick i hur diskussionen kring proveniensprincipen ser ut. Uppsatsen ska därefter undersöka hur proveniensprincipen diskuteras genom att problematisera den utifrån ett teoretiskt arkivperspektiv.

1.3 Frågeställningar

För att kunna uppnå syftet med min uppsats så kommer jag använda mig av frågeställningarna nedan. Jag har valt att använda mig av två forskningsfrågor i min undersökning.

- Hur förs den kritiska diskussionen kring proveniensprincipen i internationella forskningsartiklar under perioden 1983–2020?
- På vilka sätt beskriver Riksarkivet proveniensprincipen i dokumentation: *Vägledning Överlämnande av arkiv till annan myndighet* från Riksarkivet åren 2019 och 2022?

1.4 Teoretisk diskussion

Teori kan ses användas för att beskriva något fenomen man tror hänger ihop med varandra. För uppsatsens del betyder det att den postmoderna arkivteori har ett sammanträffande med den kritiska diskussionen av proveniensprincipen och att jag därför vill undersöka det mer (Ekengren & Hinnefors 2012, s 50).

Uppsatsen har valt att fokusera sin användning av teori kring postmodern arkivteori och den kritik som den teorin kan ses bidra med till arkivvetenskapen. Det ska göras genom att undersöka det viktiga begreppet proveniensprincipen inom arkivteori. Den teoretiska infallsvinkeln kommer bestå av det postmoderna arkivteoretiska paradigmet samt records continuum model. Det är dels de postmoderna idéerna och tankesätt kring makt som har varit intressant för uppsatsen att använda sig av. Makt som begrepp kan beskrivas olika utifrån vilken teoretisk utgångspunkt som används, och det finns flera personer som har utvecklat olika teorier och begreppsformuleringar av makt. Då makt är ett viktigt begrepp inom det postmoderna paradigmet så kommer makt i den här uppsatsen användas sig av begreppet genom en medvetenhet hos författaren. Det betyder att författaren är medveten om att det postmoderna paradigmet inom arkivvetenskapen har fokuserat mycket på makten inom och kring arkivet, vilket kommer att nämnas som exempel i uppsatsens forskningsläge senare i uppsatsen. Bergström och Boréus (2018, s 18) visar på exempel av definitionen av begreppet makt genom att nämna Steven Lukes (2008 i Bergström & Boréus 2018, s 18) tre maktdimensioner. Den andra dimensionen är den dimension då makt kan användas för att utesluta vissa frågor i exempelvis en

politisk omröstning, vissa texter kan därför finnas utanför den beslutsfattande arenan och ha innehåll från grupper som inte alls får komma att bli hörda. Det är mer utifrån den definitionen av makt som den här uppsatsen har hämtat inspiration ifrån när proveniensprincipen undersöks utifrån det postmoderna paradigmet.

I nedan kapitel kommer bilden av postmodernitet som har valts att användas i uppsatsen som delvis uppsatsens teori, förklaras mer ingående. En definition av makt för den här uppsatsen skulle vara den bild av makt som även kan kopplas ihop med diskursanalys och kritisk diskursanalys, som diskuteras mer i metodavsnittet. Som Bergström och Ekström (2018, s 255) skriver kan man fokusera på ”power behind discourses” (Bergström & Ekström 2018, s 255). Det fokuserar på övergripande diskurser och en form av dold makt som de uttrycker det som.

Inom arkivteori är också records continuum model en modell, eller del av den moderna arkivteori som handlar om att arkiv inte följer en rak livslinje. Records continuum model kan tolkas ha en mer inkluderande form av arkivbeskrivning än den formen av livscykelmodell som varit vanlig att använda sig av vid arkivhantering. Vid records continuum model kan arkivhandlingarna tillhöra olika stadier samtidigt (Flynn 2002, s 81–82). Records continuum model kommer därför också vara en del av den teoretiska diskussionen och infallsvinkeln i min uppsats då den kan komma att bidra med stöd till de kritiska diskussionerna av proveniensprincipen. Jag vill dock poängtera att jag inte ska blanda de båda med varandra, så som det rekommenderas av Ekengren och Hinnfors att inte göra (2012, s 50). Eftersom records continuum model ändå tillhör arkivteorin så har jag med den under teoriavsnittet.

1.4.1 Postmodern arkivteoretisk infallsvinkel

Inom kritisk teori menar Pickard (2013, s 12) att postmodern teori kan klassas som en kritisk teori. Jag kommer dock inte fokusera min undersökning specifikt på det postmoderna, utan ha det som en teoretisk infallsvinkel utifrån en avgränsning till den postmoderna teorins infallsvinkel på arkivvetenskap.

Jag har valt att använda mig av dels ett postmodernt arkivteoretiskt perspektiv i min undersökning. Jag har valt att fokusera på det bredare begreppet postmodernitet, och hur den postmoderna teorin har påverkat arkivvetenskapen. Cook (2001, s 7) menar att postmodernitet är ett väldigt stort begrepp och ett begrepp som finns inom många olika discipliner. Cook (2001, s 7) beskriver postmoderniteten mer koncentrerat och med en generalisering krymper han ner begreppet till diskussionen om ”The context behind the text, the power relationships shaping the documentary heritage, and indeed the document's

structure, resident information system, and narrative conventions are more important than the objective thing itself or its content” (Cook 2001, s 7). Likt citatet kommer jag ämna fokusera på delvis de diskussioner om makt och kritik mot föregående paradig som det postmoderna paradigets diskussion har bidragit med och hålla mig där.

Det postmoderna motsätter sig att någon eller något kan vara neutralt ”Nothing is neutral. Nothing is impartial. Nothing is objective. Everything is shaped, presented, represented, re-presented, symbolized, signified, signed, constructed by the speaker, photographer, writer, for a set purpose.” (Cook 2001, s 7).

[...] archival science is neither universal nor immutable. While traditional archival science "gave the discipline its empirical slant, constructed it as a descriptive science, and applied to it the imperative of positivist historiography, which aimed at the accumulation of facts rather than at the elaboration of concepts," such positivist historiography and fact-based empiricism have been discredited by postmodernism. [...] (Cook 2001, s 12).

[...] ” He concludes "that radical innovations in archival practice are becoming increasingly incompatible with the continuance of a doctrine seeking to remain enclosed within the bulwarks of its traditional principles" [...] (Bucci 2000 i Cook, 2001, s 13). Utifrån den diskussionen av postmodernitet av Cook (2001, s 7, 12–13) ämnar jag förhålla mig på samma sätt till den postmoderna teorin som begrepp vid diskussioner som rör den postmoderna arkivteorin i uppsatsen.

Författare som Terry Cook har förutom ovan artikel om postmodernitet bidragit med en intressant artikel om olika paradig inom arkivvetenskapens utveckling som har bidragit med en tydligare uppfattning om det postmoderna paradigmet. Artikeln heter *Evidence, memory, identity and community: Four shifting archival paradigms* (2012). Det postmoderna paradigets idéer med identitet, vilkas röster som får synas i arkiv har jag tagit med mig vidare då uppsatsens författare vidare kommer läsa in sig på kritisk diskurs angående proveniensprincipen (Cook, 2012, s 109–110).

Det finns även de som kritiserar det postmoderna tankesättet kring arkiven och hur en arkivarie ska ta hand om arkiv, samt motsätter sig att det objektiva tankesättet kring hur arkiv ska ordnas utav en arkivarie inte längre skulle kunna ha en plats i dagens arkivering. I en artikel av Branco Mitrovic kallad *What remains after postmodernism?* (2019) har det diskuterats en kritisk bild av postmoderniteten utifrån en tidigare bok av Førland (2017 i Mitrovic 2019, s 313–314) där historiografi diskuteras som tema och om kritiserandet av postmodernitetens förkastande av det objektiva av Førland (2017 i Mitrovic 2019, s 313–314).

Kaplan (2002, s 209) inleder sin artikel med ”Ever since the 1970s, movements in the social sciences and humanities have encouraged an increasing epistemological scrutiny of such concepts as representation, authenticity, and objectivity, and their relationship to matters of power and authority”. (Kaplan, 2002, s 209). Kaplan (2002, s 209) beskriver att relationen mellan makt och auktoritet har kopplats ihop med begrepp som objektivitet, autencitet och representation sedan 1970-talet och att en epistemologisk granskning har förts av ovan begrepp. Kaplan (2002, s 209) hänvisar också i fotnot att den granskningen kan ses som ”postmodern” men att hon även ser problem med det begreppet. Den granskning som nämns och som har gett upphov till en större blick på objektivitet, representation och autenticitet skulle kunna beskrivas som tagit från det postmoderna perspektivet.

1.4.2 Records continuum model, en arkivteoretisk modell

I min uppsats kommer jag även att använda mig av records continuum model för att ge stöd och visa på en koppling mellan den kritiska diskussionen av proveniensprincipen och det sätt som records continuum model beskriver arkiv på. Det är ett sätt som kan ses passa in inom det postmoderna paradigmet vilket diskuterades ovan. Records continuum model kan ses vara en mer inkluderande arkivredovisningsmodell, som är tänkt att beskriva och kunna beskriva en bredare bild av arkivhandlingar än livscykelmodellen, där en handling går igenom sina stadier som skapad, använd, och arkiverad. Inom record continuum model så som den beskrivs idag så består den av fyra olika dimensioner, vilka handlingar kan tillhöra varje olik dimension på samma gång. Mer om dimensionerna kommer sedan (Flynn 2001, s 80–81).

Records continuum model kan ses härstamma redan från 1950-talets Australien samt ha kopplingar till det arkivredovisningssystem som tillkom under 1960-talet i Australien kallat series-based system, som även går under namnet CRS, som betyder Commonwealth records system (Flynn 2001, s 79–81, 86). Records continuum model kan ses ha haft fler förespråkare som Jay Atherton, där han beskrev de fyra klassiska stegen som finns med i records continuum model. Det är fyra steg i arkivprocessen som hela tiden finns som ett continuum, ett ”ständigt” samt de fyra stegen som Flynn (2022, s 80) menar att Atherton hade med i sitt continuum. De klassiska stegen är ”1. creation or receipt; 2. classification; 3. establishment of retention/disposal schedules and their subsequent implementation; 4. maintenance and use (in the creating office, inactive storage or archives).” (Atherton i Flynn 2001, s 80).

Alla de fyra stegen ska forma ett continuum där arkivhandlingarna kan komma att tillhöra de olika stegen under tidens gång. De som tog över teorin om records continuum efter Atherton tog också in och påpekade på en social kontext som finns inom handlingarna. Den personen som skapade den klassiska bildmodellen som records continuum modell ofta refererar till är Frank Upward på 1990 talet. Frank Upwards (i Flynn 2001, s 82) diagram över records continuum model är den modell som det ofta refereras till. Själva bilden på diagrammet finns att se i Flynn (2001, s 82).

Upwards diagram består av en cirkel innehållande 4 dimensioner. Den första dimensionen heter **create** och är den inre cirkeln i continuumcirkeln. I den första dimensionen så finns det beskrivet att det existerar en aktör, som i sin verksamhet skapar handlingar genom den transaktion som sker, och då skapas dokumentet genom den transaktionen (Flynn 2001, s 82). Den andra dimensionen heter **Capture** och består enligt Flynn (2001, s 83) av en arbetsenhet och aktiviteter pågår som visar på transaktionerna och de dokument som skapas med information om dokumentet, samt den relation som dokumentet kan ses ha med andra vilket visar på bevis. Den tredje dimensionen består av **organization** och beskrivs som organisationen där funktioner leder till aktiviteter som leder till arkiven och skapar minnen till organisationen det rör. Den sista dimensionen är den fjärde och sista ringen på continuumcirkeln. Den heter **Pluralize** och är den del av records continuum model som jag kommer fokusera lite extra på. Den kan beskrivas som

The fourth dimension, pluralise, represents the placement of records and archives in society. The (plural) archives ('the records of a number of organisations') are set in the context of collective (or societal) memory; the term institution is meant to reflect the 'broader social recognition' of organisations, while purpose equates to functions 'viewed from a broader societal perspective' (Flynn 2001, s 83).

Att den fjärde dimensionen beskriver ett mer socialt perspektiv hos arkiv gör att den delen av records continuum model kommer tillföra till uppsatsens helhetliga teoretiska infallsvinkel, vilken är den postmoderna arkivteoretiska teorin om arkivets makt och bortglömda röster som beskrevs i ovan kapitel. Mer om de båda delarna av uppsatsens valda teori kommer diskuteras senare i undersökningsdelen tillsammans med analyserat material.

1.5 Metod

Metod är en viktig del i en uppsats då det är vilken metod man använder sig av som kan avgöra vilka resultat och svar man får från sina forskningsfrågor. Jag har valt att använda mig av en kvalitativ metod då den kvalitativa metoden passar den form av diskussion och tolkning som jag har valt att utgå ifrån i

min uppsats. ”By the term ‘qualitative research’ we mean any type of reserach that produce findings not arrived at by statistical procedures or other means of quantifications ” (Strauss and Corbin, 1998, 10 i Pickard 2013, s 267). Inom den kvalitativa metoden så kommer jag använda mig av en textanalytisk närläsning där jag kommer att läsa och inrikta mig på en kritisk diskursanalys. Jag kommer använda mig av en form av innehållsanalys vilket Boréus och Seiler Brylla (2018, s 313) menar i Textens mening och makt, kan vara ett sätt att ta sig an materialet i en kritisk diskursanalys som första steg.

Jag kommer inom den kvalitativa metoden sedan använda mig främst av kritisk diskursanalys. Boréus och Seiler Brylla (2018, s 307) tolkar ett citat från Fairclough (i Boréus & Seiler Brylla 2018, s 306–307) och menar själva att ”Det blir den kritiska analytikerns uppgift att tolka maktförhållandena genom textanalys” (Boréus & Seiler Brylla 2018, s 307). Eftersom uppsatsen är intresserad av att undersöka den kritiska diskussionen av proveniensprincipen så ansågs det rimligt att den kritiska delen av diskursanalys, nämligen kritisk diskursanalys skulle vara en rimlig metod för den här typen av uppsats. Vissa maktstrukturer kan ses uppenbara sig vilket Boréus och Seiler Brylla (2018, s 308) citerar från Wodak (1996:16 i Boréus & Seiler Brylla 2018, s 308). ”Chritical discourse analysis is an instrument whose purpose is to expose veiled power structures” (Wodak 1996:16 i Boréus & Seiler Brylla 2018, s 308). Uppsatsen kommer dock inte som huvudobjekt att granska makten, utan ha den som en infallsvinkel inom vald teori. Uppsatsen vill undersöka den kritiska diskussionen genom kritisk diskursanalys för att delvis se om makt specifikt nämns som ett problem inom proveniensprincipen, eller vilken kritik det är som den har fått. Citatet ovan kan därför ses passa in bra på hur uppsatsen ämnar använda sig av vald metod för att undersöka valt material. Boréus och Seiler Brylla (2018, s 308) beskriver att ovan citat handlar om olika slags kritik och att ett av dem kan vara en ”granskning av innehållet i texter och diskurser, att detta innehåll sätts in i ett socialt sammanhang för att avslöja samhällliga maktrelationer [...]” (Bergström & Seiler Brylla 2018, s 308).

Diskurs kan därför genom ovan citat ses ha en viktig koppling till begreppet makt. Boréus och Seiler Brylla (2018, s 308) beskriver också att Wodak som använder sig av en diskurshistorisk inriktning, delar in den i tre inriktningar, varav det inte är alltid är att alla som använder sig av de tre inriktningarna inom den kritiska diskursanalysen. Den första inriktningen är att man använder sig av en text och diskursinmanent kritik. Det handlar om att forskaren kan uppdaga spänningar och motsättningar i texterna. Det är mer det som den här uppsatsen har använt sig av inom spannet av diskursanalys, att undersöka den kritiska bilden till proveniensprincipen och uppdaga de spänningar och motsättningar som kan finnas (Boréus & Seiler Brylla 2018, s 308).

Uppsatsen ska fokusera på att analysera kritisk diskussion och vägledningar från riksarkivet, för att sedan koppla det utifrån ett postmodernt arkivteoretiskt perspektiv fokuserat på makt. Boréus och Seiler Brylla (2018, s 309) citerar Fairclough ”discourse contributes to the construction of systems of knowledge and belief” (Fairclough 1992:64 i Boréus & Seiler Brylla 2018, s 309). Författarna (2018, s 309) beskriver sedan att det betyder att diskurser uttrycker hur något borde vara eller är. Det är därför intressant att undersöka den väl etablerade proveniensprincipen som används flitigt inom arkivteori.

Valet av metod kommer hjälpa uppsatsen att analysera och läsa in sig på berörda artiklar och dokumentation för att kunna besvara forskningsfrågorna. Metodvalet av en kvalitativ textanalys som består i dels kritisk diskursanalys, samt innehållsanalys fungerar i den här uppsatsen bra, då uppsatsen ämnar undersöka en viss form av diskussion och begrepp kopplade till proveniensprincipen.

1.6 Material

Materialet i uppsatsen består främst av källmaterial i form av forskningsartiklar som behandlar proveniensprincipen på ett kritiskt sätt, kritisk diskussion. Uppsatsen vill undersöka den kritiska diskussionen som har förts kring proveniensprincipen. Valet av materialet av kritiska diskussioner gjordes då det behövdes ett tydligt sätt att skilja uppsatsens forskningsobjekt, vilket är proveniensprincipen från diskussionerna om forskningsläget, då risken fanns att det lätt skulle kunna bli ihopblandat om det endast fokuserades på diskussioner som tar upp proveniensprincipen. Urvalet blev därför kritiska diskussioner.

De kritiska diskussionerna valdes ut genom att jag sökte på artiklar med teman som postmodernitet kopplat till arkivvetenskap och på författare som jag visste skrev om arkivvetenskapen utifrån ett maktteoretiskt perspektiv. Genom sökning på sökorden proveniens, provenance på engelska, och chritical provenance kunde jag hitta artiklar som ansågs som lämpligt material för uppsatsens syfte. Alla valda forskningsartiklar nämner proveniensprincipen i sina titlar, vilket var ett sätt att få författaren som sökande forskare att kunna göra ett visst urval. Uppsatsen har främst använt sig av digitaliserat material i form av elektroniska forskningsartiklar från sökmotorer på internet. Genom internet som sökkälla så har författaren kunnat välja mellan ett mycket stort material.

Av alla de artiklar och källor som hittades har det fått göras ett urval och sedan välja att utgå från de artiklar som har kunnat användas för uppsatsens forskningsfrågor. Författaren har slutligen valt att använda sig av fyra forskningsartiklar. De källmaterialen belyser alla någon form av kritik eller

problematisering av proveniensprincipen. Artiklarna spänner mellan årtal från 1983 talet till 2020. Detta årsspann kan ses passa in bra då det är av intresse för uppsatsen att se hur den kritiska diskussionen av proveniensprincipen kan ha förändrats, eller inte under alla dessa år. Många av de kritiska texter som har hittats har haft ett ursprung kring 1980 talet, vilket jag därefter valde att utgå ifrån. I uppsatsen har det undersökts om det uppkommit några bekanta begrepp eller teman i de olika artiklarna, för att sedan kunna diskutera de mot varandra för att hitta likheter och skillnader.

Del av det material som kommer att analyseras utifrån de kritiska forskningsartiklarna är:

Chris Hurleys *Problems with provenance* (1995) vilken har utgjort en artikel till mitt kritiska material som diskuteras mer i undersökningsdelen av uppsatsen. Reine Rydén är en svensk docent och har skrivit artikeln *Proveniensprincipproblematiken: Hur omorganisationer och förteckningsprinciper försvårar för arkivens användare* (2020). Där tas kritik upp mot sättet att förteckna arkiv vid omorganisationer av verksamhet. Alternativa lösningar till den klassiska uppställningen av proveniensprincipen som beskrivits i inledningen har kunnat visa på en annan lösning för att kunna beskriva arkiv på ett mer omfattande sätt. Michael Ducheins artikel *Theoretical principles and practical problems of respect des fonds in archival science* (1983) tar upp viktiga bidrag till den kritiska formuleringen av proveniensprincipen som jag redogör för i undersökningsdelen. Laura Millers forskningsartikel *The Death of the Fonds and the Resurrection of Provenance: Archival Context in Space and Time* (2002) har också använts som kritisk forskningsartikel.

Uppsatsen har också valt att använda sig av ytterligare källmaterial i form av dokumentation från den svenska aktören, arkivmyndigheten Riksarkivet. Det ytterligare materialet från riksarkivet kommer att hjälpa uppsatsen skilja på ett tydligt källmaterial från den tidigare forskningen samt ge en infallsvinkel hur proveniensprincipen diskuteras i det valda materialet: *Vägledning Överlämnande av arkiv till annan myndighet* (Riksarkivet 2019; Riksarkivet 2022).

Den andra delen av mitt källmaterial består av 2 versioner av Vägledningar tillhörande RA-FS 2018:2 och RA-FS 2019:2. Jag har valt att förhålla mig till Riksarkivet då det är en stor arkivmyndighet som har en viktig funktion för Sveriges arkivverksamhet. Utifrån de två vägledningarna ska uppsatsen undersöka hur proveniensprincipen yttras och om dokumenten från riksarkivet kan ses förhålla sig till de kritiska forskningsartiklarna. Materialet från riksarkivet är upprättade åren 2019 och 2022. Att jag väljer årtalen 2019 och 2022 visar på samtida dokument samt på hur riksarkivet under en samtid resonerar kring de riktlinjer de har upprättat, som rör *överlämnande av arkiv till annan myndighet*.

Föreskrifter och dokumentation från riksarkivet finns det väldigt mycket av. Genom en sökning på riksarkivets hemsida på sökordet proveniensprincipen dök det upp två Vägledningar och eftersom de var två olika versioner från olika årtal med samma titel så ansågs de intressanta att använda sig av för min undersökning.

1.7 Forskningsläge

I det tidigare forskningsläget har uppsatsen använt sig av två olika teman. Ett är med fokus på proveniensprincipen och ett är på maktperspektivet inom arkiv. Det görs för att knyta an till uppsatsens teoretiska infallsvinkel som rör det postmoderna arkivteoretiska maktperspektivet. Det finns mycket skrivet om proveniensprincipen i förklarande syfte, och även diskussioner som har valts att användas som forskningsläge för uppsatsen. Det finns texter som problematiserar arkiv utifrån tankesätt av det postmoderna som har kunnat användas för att se hur den tidigare diskussionen om proveniensprincipen utifrån ett postmodernt perspektiv har sett ut och bidragit med. Vissa delar av forskningsläget beskriver både kritik mot proveniens och den originella ordningen samt visar på en diskussion som innefattar en postmodern diskussion.

Sue McKemmish och Michal Piggots *Toward the Archival Multiverse: Challenging the Binary Opposition of the Personal and Corporate Archive in Modern Archival Theory and Practice* (2013) har bidragit till tidigare forskningsläge med sin diskussion om proveniens samt diskussion av postmodernitet. Det har de gjort genom att diskutera skillnader mellan ett personligt arkiv mot en organisations eller företagsarkiv. McKemmish och Piggot (2013, s 120) diskuterar olika författares bild av originell ordning och bilden av att historiker och bibliografi hade ett större ansvar över de privata arkiven. Den originella ordningen tas upp av McKemmish och Piggot (2013, s 120) som en debatt mellan författarna Hurley och Powell. Powell enligt McKemmish och Piggot (2013, s120) menade på att en historiker kunde välja utifrån om historikern ansåg att det fanns en urskiljbar ordning, och vad som skulle få vara kvar bland handlingarna utifrån vad som ansågs vara viktigt och av användning. Powell enligt McKemmish och Piggot (2013, s 120) verkade göra en skillnad mellan vad som var arkivhandlingar och det som tillhörde bibliotekssfären. Personliga papper var inte arkivhandlingar och kunde därför hanteras av historiker utifrån vad de ansåg vara av vikt och användningsbart. Författarna hänvisade till Powell (i McKemmish & Piggot 2013, s 120) i nedan valt citat.

”They were collected, and should be arranged and described with only the historian in mind. Their order, even when it was discernible, should be retained only if judged significant and useful. Significant order meant “if it reveals or suggests the thoughts and ideas of the person who assembled the papers.” (McKemmish & Piggot 2013, s 120). Författarna (2013, s 120) beskriver att Hurley inte var så förtjust i den ovan beskrivna bilden av Powell och menade på att bevisvärdet hos handlingarna kunde äventyras. Det gäller därefter att den ursprungliga, originella ordningen skulle kunna äventyras utifrån vad historikerna tyckte skulle vara kvar av handlingarna. McKemmish och Piggot (2013, s 120) hänvisar till Hurley i nedan citat.

He challenged assumptions Powell made about what historians wanted and the right of manuscript librarians to decide whether or not discernible original orders were significant. There was a serious consequential danger to evidential value. As for original order generally, it “may not be the best way of satisfying the needs of some users,” but it was “the only way of satisfying (albeit sometimes less than perfectly) the needs of all users.” (McKemmish & Piggot 2013, s 120).

Debatten kring den ursprungliga ordningen inom handlingar och arkivmaterial finns enligt den här artikeln, vilket gör det intressant för uppsatsen att undersöka hur den kritiska bilden av proveniensprincipen diskuteras ytterligare i undersökningsdelen av uppsatsen. McKemmish och Piggot (2013, 130–131) ämnar lägga fokus och argumentera för ett arkivs multiversum, där ett mer inkluderande tänk kring arkiv och arkivhantering förs. Det gör de genom att hämta idéer från records continuum model, det postmoderna och den post-custodial arkivteorin. Det blir även svårt för användare att hitta, när arkiv som inte har ett holistiskt tänk är förvarat i diskreta förvar som blir svåra att upptäcka. ”Most modern archival appraisal and description policies and practice privilege the context in which a single “records creator” operates” (McKemmish & Piggot 2013, s 135).

Man kan tolka ovan citat från McKemmish och Piggot (2013, s 135) som att arkivbeskrivningar i modern tid främst förhåller sig till en kontext där den enskilda skaparen av ett arkiv beskrivs. Idén med ett multiversum inom arkivverksamheten ska ämna ta bort fokus från en enskild skapare och se till fler berättare och skapare av arkiv. På så sätt är den artikeln ett gott tidigare forskningsläge för uppsatsen då den både hanterar en problematik till proveniensprincipens fixering av en arkivbildare samt tar upp diskussioner kring records continuum model och den postmoderna eran som viktigt inom arkivverksamheten. Ett citat som kommer ursprungligen från Stoler (2002 i McKemmish & Gilliland i McKemmish & Piggot 2013, s 141) lyder:

anthropological thinking about records as cultures of documentation, and the way in which the archive, the recordkeeping and archiving processes that shape it, and the worldviews made manifest in its systems of classification, reflect the power configurations of particular times, places, and worldviews, and associated memory and evidence paradigms. (Stoler 2002 i McKemmish & Gilliland i McKemmish & Piggot 2013, s 141).

Jenny Bunnns artikel *Questioning autonomy: an alternative perspective on the principles which govern archival description* (2013) har kunnat användas som tidigare forskning till uppsatsens undersökning då hon utifrån en teori som hon beskriver som cybernetics och system thinking, fokuserar på autonomi, självstyre (Bunn 2013, s 6). Bunn (2013, s 6) beskriver system-thinking som en idé om att man bryter upp begreppet mellan ”det hela” och ”delar”, i miljö och system. Bunn (2013, s 7) applicerar sedan det tänket på arkivteori och på arkivbeskrivning utifrån Peter Scotts serie-baserade system. Bunn (2013, 8) beskriver att ett series system som utvecklades av Peter Scott på 1960-talet har lett till att arkivbeskrivningar kan visa sig vara mer dynamiska och inte statiska. Det serie-baserade systemet skiljer sig åt från det ”fonds” baserade systemet, då fondssystemet består av ”en enda hela” och därför kan ses passa in på Scotts serie-baserade system, som mer fokuserar på ”delar” än ”det hela” som ofta kopplas ihop med begreppet fonds. Bunn (2013, s 12) nämner många av de författare som författaren till uppsatsen har valt att använda sig av som källmaterial i uppsatsen, då hon beskriver att de har förhållit sig med viss kritik till proveniensprincipen. Eftersom Bunn (2013, s 12–13) tar upp att det finns ett problem med proveniensprincipen och respect des fonds, blir det intressant för uppsatsens författare att läsa in sig på några av de artiklar Bunn (2013, s12) har nämnt och fortsätta granskningen av den kritiska diskussionen av proveniensprincipen.

Verne Harris- *The Archival Sliver: Power, Memory, and Archives in South Africa* (2002) har bidragit till uppsatsens tidigare forskningsläge då det har gett uppsatsens författare kunskap om hur makt kan diskuteras inom en arkivstudie, i det här fallet en som handlar om apartheid i Sydafrika och arkivens roll i det systemet. Harris (2002, s 66–67) berättar om hur apartheid har påverkat vad som finns bevarat och vad som fick bevaras i apartheidtiden i Sydafrika mellan 1948–1994. Harris (2002, s 70) beskriver också hur många handlingar har blivit förstörda för att försöka få bort bevis av apartheids förtryck och blivit hindrade från att ens synas i arkivet. Harris (2002, s 70, 78) berättar hur förtrycket av Apartheid inom arkivverksamheten har sett ut och hur man då ovan artikel skrevs 2002, skulle införa till 2001 en lag som skulle göra så att inte myndigheter skulle lägga sig i hur de icke offentliga arkiven skötte sin hantering. Rådgivande funktion i stället för styrande funktion skulle också införas från de offentliga arkivens sida och låta de icke institutionella arkiven få arbeta ifred med sitt material.

1.8 Avgränsningar

Det finns mycket som kan kopplas ihop med den formen av problematiserande som jag vill göra i min uppsats. Jag skulle ha kunnat fokusera även på begreppet värdering då värderingsprincipen är en viktig del inom arkivteori och en arkivaries arbetsuppgifter. Nu valde jag dock att avgränsa uppsatsen till att se på forskningsartiklar som behandlar proveniensprincipen på ett kritiskt sätt. Om värdering nämns så kan det komma att användas i min analys men jag kommer inte specifikt fokusera på värderingsprincipen som objekt. Uppsatsen hade även kunnat undersökas utifrån ett feministiskt perspektiv, minoriteter, hur deras röster beskrivs inom arkivvetenskapen utifrån ett maktteoretiskt perspektiv. Det finns viss forskning kring det. Med den medvetenheten har jag som ovan beskrivit, valt att endast förhålla mig till proveniensprincipen som huvudsakligt undersökningsobjekt för att koppla den utifrån ett maktteoretiskt perspektiv utifrån diskurs, som bedrivs under det postmoderna paradigmet tid.

1.9 Disposition

Uppsatsen inledde med en inledning och problemformulering som förklarade mina tankar som jag hade när jag valde ämnet att skriva min uppsats på. Tanken var att göra läsaren förstörd med mitt undersökningsobjekt: Proveniensprincipen. Sedan beskrevs syftet och frågeställningarna som är uppsatsens utgångspunkt. Teori tillkom sedan som ett kapitel där vald teori beskrevs för att göra läsaren bekant med den teoretiska utgångspunkten. Efter teoriavsnittet presenterades Metod och material där vald metod redogjordes för samt en beskrivning av valt källmaterial. Därefter beskrevs även forskningsläget för uppsatsen där tidigare forskning kring relevant forskning för min uppsats diskuterades och redogjordes för. Ett avsnitt av uppsatsens avgränsningar beskrevs för att tydliggöra för de val som uppsatsen gjort.

I uppsatsen andra del kommer undersökningsdelen att presenteras. Där ska källmaterialet analyseras och diskuteras utifrån bestämd teori. Det tredje kapitlet ska sedan diskutera de resultaten som uppsatsen kommit fram till och en slutlig diskussion av uppsatsen ska föras fram. Efter det kommer det ett förslag på framtida forskning. I uppsatsen fjärde del kommer en sammanfattning över uppsatsens resultat och viktigaste diskussioner. Slutligen, i den avslutande femte delen beskrivs uppsatsen källförteckning.

2 Analys och undersökningsdel

Uppsatsen har gjort en analys utifrån de utvalda forskningsartiklarna med en tydlig benämning på kritik och ett ifrågasättande, problematiserande av proveniensprincipen. Författaren har även analyserat källmaterial med utgångspunkt i dokument skapat av riksarkivet. Det har gjorts med syftet att se hur diskussionen av proveniensprincipen ser ut på det kritiska planet inom forskning, samt för att undersöka och förstå hur den svenska arkivmyndigheten riksarkivet, beskriver proveniensprincipen och förhåller sig till det begreppet.

Nedan kommer en analys att göras utifrån valt källmaterial. Sedan kommer en diskussion mellan de kritiska forskningsartiklarna att föras där jag fokuserar på att diskutera likheter och skillnader de emellan. Uppsatsen tar även upp vissa mönster och liknande begrepp som hittats vid granskningen av materialen. Sedan kommer analysen av materialet från riksarkivet att framställas samt ett kapitel där vissa likheter och skillnader diskuteras mellan de och de kritiska forskningsartiklarna. Slutligen kommer ett underkapitel där en analys och diskussion mellan analysresultaten från materialet sker med uppsatsens teori.

2.1 Undersökning av Internationella kritiska forskningsartiklar om proveniensprincipen

De kommande analyserna av källmaterialet består av de kritiska forskningsartiklarna till proveniensprincipen och är ämnade att besvara forskningsfrågan:

- Hur förs den kritiska diskussionen kring proveniensprincipen i internationella forskningsartiklar under perioden 1983–2020?

Forskningsartikel 1 Problems with Provenance

Chris Hurley har skrivit en essä med namnet *Problems with provenance* (1995). I essän tar Hurley (1995, s 239) upp kritiken mot proveniensprincipen utifrån att den skulle fokusera för mycket på vikten av en enda ”skapare” till arkivhandlingar och arkiv. Hurley (1995, s 238) beskriver och visar en tabell som han har skapat med uppgifter som ska visa att en privatpersons handlingar inte nödvändigtvis gör personen till skapare, proveniensen, ursprunget till officiella handlingar när den personen blir premiärminister. Hurley (1995, s 237–239) tar exemplet med den första hertigen av Wellington av

England. Innan han blev premiärminister i England så hade han tjänstgjort i armén och även innan dess själv bidragit till privata handlingar, brev. Hurley (1995, s 239) ifrågasätter då om man ska se Lord Wellington som person, som proveniensen, skaparen till de handlingar som uppkom under hans tid som premiärminister, eller om det då blir premiärministern som är proveniensen, skaparen. Hurley (1995, s 239–240) verkar med det vilja säga, vilket han också diskuterar, fördelen med att erkänna att det kan finnas multi-provenienser.

Forskningsartikel 2 Proveniensprincipproblematiken: Hur omorganisationer och förteckningsprinciper försvårar för arkivens användare

I artikeln *Proveniensprincipproblematiken: Hur omorganisationer och förteckningsprinciper försvårar för arkivens användare* (2020) beskriver docent Rydén (2020, s 8) utifrån Uppsala kommun, att deras organisation har förändrats väldigt mycket genom åren. Det har lett till svårigheter med att följa arkivhandlingarna. Det är eftersom vid varje ny organisationsändring då det blivit flera nya nämnder, som kommundelsnämnderna blev distriktsnämnder samt den beställare och utförarmodellen som infördes 1993, har lett till fler organisationer internt (Rydén 2020, s 8–9). Genom att kommunen använder sig av det så kallade allmänna arkivskemat så förtecknas arkivhandlingarna i serier. Genom att de olika förändringarna sker inom organisationen så skapas det nya arkivbildare och det blir komplicerat att kunna följa de skeenden som tidigare hänt när man måste leta efter liknande processer fast i olika arkivbildares arkiv (Rydén 2020, s 12). Rydén (2020, s 12) kopplar ihop det till visst problem med proveniensprincipen. Det ständiga användandet av den minimalistiska formen av proveniensprincipen som Rydén (2020, s 12) beskriver det, fokuserar specifikt på den klassiska proveniensprincipens förklaring, att varje nämnd och organisation är sin egen och har en arkivbildare. Rydén (2020, s 12) ger även exempel på en maximalistisk proveniensprincip. Det är typen då man skulle kunna se hela kommunen som en enda arkivbildare. Rydén (2020, s 12) förklarar dock att den maximalistiska bilden av proveniens inte skulle kunna appliceras så länge det allmänna arkivskemat används. Det skulle bli för många nya serier under varje huvudavdelning då kommunens verksamhet är så stor att det inte skulle ha gått att få strukturerat.

Forskningsartikel 3 Theoretical principles and practical problems of respect des fonds in archival science

Den här forskningsartikeln från Duchein (1983) beskriver de problem som finns med proveniensprincipen och är en artikel som uppsatsens författare tidigare har läst under sin utbildning. Genom att läsa den på nytt i samband som ett källmaterial gjorde att uppsatsens författare kunde granska och förstå den på ett annat sätt, och inse dess betydelse som källmaterial för uppsatsen.

Michael Duchein (1983, s 64, 66) förtydligar att den kritik som uppstått mot proveniensprincipen är mer gällande dess utförande och inte själva principen i sig samt att den är lättare att definiera än att använda sig av. Duchein (1983, s 64) vill därför undersöka problemet med proveniensprincipen och se vilka lösningar det kan finnas. Duchein (1983, s 68) beskriver fem punkter med eventuella problem. Det första problemet är problemet med hur man ska definiera en så kallad "fonds" Fonds brukar ses som den grupp som handlingar som tillhör en organisation och "familj", person hamnar i. Duchein (1983, s 68) menar att det inte alltid är lätt att i diskussioner veta hur man ska tänka kring fonds, beroende på hur de har blivit hanterade, beroende på organisationen som hanterar dem. Ett problem som diskuteras i artikeln med kopplingen till en organisations arkivhandlingar i "fonds" är på vilket sätt man ska definiera vem arkivet tillhör. Det kan finnas många olika grupper och delar inom en organisation. Frågan om arkivhandlingarna ska tillhöra den mindre funktionen av organisationen eller om de ska tillhöra den stora hela är viktigt för att fastställa ursprunget av "fonds" och arkivhandlingarna, att veta vem som ska definieras som dess skapare.

Duchein (1983, s 75–76) tar också upp problemet med den interna ordningen inom arkiv och "fonds".

Here perhaps we are touching on the most delicate point in the difficulties linked with the principle of respect des,fonds. Let us remember that respect des.fonds is most simply defined as the non-separation of documents coming from a given agency and as the non-mixture of documents coming from several different agencies, but it says nothing, at least in its original version, about the internal arrangement of documents in the,fonds (Duchein 1983, s 75).

Författarna från *The Dutch manual* (1898) var enligt Duchein (1883 s 75–76) de som främst beskrev den så kallade strukturprincipen, den ursprungliga ordningen och ansåg att i den grad det var möjligt, skulle det försökas återskapa den ursprungliga innerliga ordningen, om den hade blivit förlorad.

Neither historian nor archaeologist nor archivist has to "rebuild" what time has destroyed, except in the rare cases when a strictly exact and sure reconstruction is possible and with proof for support. We ought, therefore, to reject this method of "restoration" (Restauratiebeginsel) which constitutes an unjustified extension of the respect des fonds. However, the value, at one and the same time theoretical and practical, of the respect of the structure of fonds nonetheless holds. For simplicity's sake, let us call it the "principle of structure." (Ducheyn 1983, s 76).

Ett annat citat lyder "To determine the possibility of applying to the arrangement of fonds the principle of internal structure, it is necessary for us to distinguish several different cases, which call for different solutions". (Ducheyn 1983, s 77).

I detta fall så går Ducheyn (1983, s 77–78) igenom fall där man lättare skulle kunna applicera den interna ordningen på arkiv. Det är fall när en organisation inte har olika verksamheter inom sig och om en ändring inom den enklare organisationen som Ducheyn (1983, 77–78) kallar det sker, så kan en arkivarie ha intresse i att behålla den interna ordningen.

This respect does not, however, constitute an obligation if the arrangement practised by the agency is overly defective or inconvenient for research. If the agency does not practise any systematic arrangement of its current records, the archivist with may, greater reason, give the fonds the internal arrangement he judges best. In these circumstances, there is not any "respect for the structure" of the fonds (Ducheyn 1983, s 78).

Om det inte är så däremot att organisationen har ett allt för dåligt och defekt arrangemang av arkiven, eller om de är så pass dåligt framställda för forskning, så rekommenderas det att arkivarie kan få uppdraget att skapa sin egen interna ordning.

Ducheyn (1983, s 78) tar också upp frågan i citatet nedan

Is it necessary to respect the arrangement given fonds by the agency which creates them? If it is tempting for the archivist to keep whatever arrangement was given to the documents by the agency which created the fonds, this temptation comes up against numerous difficulties which ought not to be underestimated (Ducheyn 1983, s 78).

Som ovan citat lyder då Ducheyn (1983, s 78) vill framföra att det finns vissa svårigheter med att respektera den ursprungliga, interna strukturen i arkiv, som inte ska tas för givet.

Den strukturprincip och ordningen inom en fonds kan därför ses vara föremål för en kritisk diskussion av proveniensprincipen. Ducheyn (1983, s 79) beskriver också att inom en koncis verksamhet så är det ofta så att nya system och ändringar dyker upp. På så sätt kan det vara riskabelt att hålla sig till den innerliga ursprungliga ordningen.

In these circumstances, it would be deceptive and dangerous to try to adopt systematically the arrangement given by the creating agency as the archival arrangement. Before adopting this solution, the archivist must assure himself that the arrangement given by the creating agency has been effectively realized, continued, and maintained, and has not remained only an intent or vain wish; that the arrangement has been continued over a fairly long period; that it is not incompatible with the principle of respect des fonds; and that it encompasses all the documents making up the fonds or section of fonds that is being handled. If all these conditions are not fulfilled, we consider it necessary to stop following the arrangement given by the creating agency, and proceed as if the fonds had not been arranged before coming into the care of the archivist (Duchein 1983, s 79).

Om en arkivarie inte kan säkerställa att arkivmaterialet har vårdats enligt ovan citat så borde inte den ursprungliga ordningen respekteras (Duchein 1983, s 78–79).

Forskningsartikel 4 The Death of the Fonds and the Resurrection of Provenance: Archival Context in Space and Time

Laura Millars artikel *The death of the fonds and the resurrection of provenance: Archival context in space and time* (2002) är en artikel som tar upp kritiken mot själva begreppet fonds inom arkivteori. Fonds har beskrivits som den grupp vars handlingar tillhör samma proveniens, och varit fokuserat kring arkivets skapare, arkivbildare som skapare av handlingars proveniens. Begreppet kan ses inte längre vara lika aktuellt som begrepp. RAD är Rules of archival description och beskriver hur de i Kanada definierar fonds, som då definieras som arkivets ”hela” (Millar 2002, s 2,4).

Rules for Archival Description, or RAD. According to RAD, the fonds is defined as the “whole of the documents, regardless of form or medium, automatically and organically created and/or accumulated and used by a particular individual, family, or corporate body in the course of that creator’s activities or functions.” Respect des fonds is the principle that the records of one particular creator are kept together, in their original order, as an organic unit. And that unit was defined by its provenance (Millar 2002, s 4).

Millar (2002, s 5–6) är kritisk mot att fokusera arkivbeskrivning på fonds, och bilden av att ett arkiv ska finnas på en och samma plats tillsammans med alla handlingar som tillhör ett specifikt arkiv. Kritiken framträdde i ett exempel med Hudson bay arkivet. Handlingar från Hudson bay är utspridda i andra arkiv, vars skapare är de andra arkiven, som exempelvis Nanaimo arkivet och dess fonds som även finns i ett annat arkiv. Om man söker på den kanadensiska databasen inom arkiv kallad CAIN, på Hudson bay arkivet så får man upp fler arkivinstitutioner som har olika fonds hos sig som tillhör Hudson bay arkivet.

Hudson bay företaget i Kanada bestod av många som skötte det, exempelvis kaptener, handelsmän. Handlingarna som skapades där har säkerligen någon gång försvunnit, utsatts för förstörelse (Millar 2002, s 5). Millar (2002, s 6, 8) frågar sig då var de så kallade fonds är, om arkivet är utspritt och handlingar som egentligen tillhör ett arkiv finns utspritt. Man borde omdefiniera fonds som begrepp och inte fokusera så mycket på vem som ”skapade” arkivet, utan hur det kommer att befinna sig där det gör och varför.

2.2 Analysdiskussion mellan de kritiska forskningsartiklarna

Under analysens undersökning av de olika forskningsartiklarna var för sig, så har det upptäckts vissa likheter och begrepp samt återkommande mönster. De begreppen kommer att diskuteras och analyseras här nedan och jämföras i det här kapitlet. Det görs med syftet att belysa hur likheter och olikheter inom problematiserandet av proveniensprincipen, med återkommande begrepp och mönster har sett ut mellan årtalen som artiklarna befinner sig emellan, vilka är 1983–2020.

Alla de fyra forskningsartiklar som jag har analyserat har haft ordet proveniensprincipen i sina texter och uttryckt det på ett sätt som kan tolkas som kritiskt inställt sätt till proveniensprincipen, utifrån min tolkning. Några av de begrepp som har återkommit i artiklar av Hurley (1995), Rydén (2020) och Duchein (1983) är begreppen **maximalistisk** och **minimalistisk** i kontext till hur man ska beskriva arkivhandlingar och arkiv. De tre artiklarna skrevs 1983, 1995 och 2020 vilket är ett antal år emellan varje publicerad artikel. Begreppen återkommer vilket gör det intressant att undersöka i vilken kontext samt hur diskussionen ser ut utifrån respektive författares artikel. Alla har som ovan sagt förhållit sig med viss kritik och menar på att proveniensprincipen kan bidra med problem, framför allt vid arkivbeskrivning och redovisning.

Begreppen **multiproveniens** går också att se i artiklar både av Hurley (1995) och Rydén (2020) som en lösning och något viktigt inom arkivredovisning. Tidigare forskning av Sue McKemmish och Piggot (2013 s 130) nämner också multiproveniens, eller vikten med att ett arkiv kan ha fler skapare än endast en, vilket även Millar (2002) sätter vikt på. Millar (2002, s 12) sätter också vikt på att arkiv beskrivs utifrån kontext, dess resa och historia på ett sätt som den klassiska bilden av proveniensprincipen inte redogör för.

Duchein, med sin välkända artikel inom forskningen: *Theoretical principles and practical problems of respect des fonds in archival science* (1983) diskuterar begreppen maximalistisk och minimalistisk. Duchein (1983, s 69–70) tar upp begreppen minimalistisk och maximalistisk och att maximalistisk nivå betyder att en fonds tillhör den högsta nivån i organisationen. Alla handlingar som skapas inom verksamheten tillhör den stora verksamheten, och inte de mindre delar som egentligen skapar dem i ett särskilt ärende. Den minimalistiska nivån består av mindre fonds på olika nivåer i organisationen.

Ett annat problem som Duchein (1983, s 71) tar upp är när jurisdiktionen förändras inom en organisation. En organisation behöver ha en viss behörighet över sin verksamhet. När arkivorganisationen läggs ner, eller förflyttas, särskilt externt, mellan myndigheter och verksamheter, kan det ses som ett problem att ha i åtanke. ”A very real difficulty exists, however, when the transfer of power involves the transfer of records between agencies” (Duchein 1983, s 72).

Duchein (1983, s 72) beskriver utifrån ovan valt citat att det kan uppstå problem när en organisations handlingar ska tas över av en annan verksamhet. Duchein (1983, s 72) beskriver därefter att de handlingar som tillkommit den första organisationen i regel borde stanna hos dem, medan de handlingar som visar på en organisationsändring och i samband med överflyttningen till den övertagande verksamheten, då ska börja tillhöra den i stället. Det är ofta inte så i praktiken menar Duchein (1983, s 72) och den övertagande verksamheten måste troligtvis ta över några av handlingarna från den överlämnande verksamheten för att kunna komma i gång med den nya organisationen. Det blir då troligtvis att den första verksamhetens arkivhandlingar kan komma att hamna i den övertagande verksamhetens arkivförvaring (Duchein 1983, s 72). Olika verksamheters arkiv hamnar då med varandra vilket inte är lämpligt enligt proveniensprincipen. Det är ett av problemen, att också sedan veta när ett arkiv ska till ett slutförvar, vem tillhör det egentligen, vems proveniens, den som ursprungligen skapade dem, eller den som tog handlingarna till slutförvaret.

Rydén (2020, s 4, 12) nämner även som Duchein (1983, s 69) den maximalistiska samt minimalistiska synen på arkivhandlingar. Det är intressant att Rydén (2020, s 4, 12) tar upp den aspekten av kritik, problem gentemot proveniensprincipen år 2020. Det kan tolkas som att problemet och begreppen kvarstår som Duchein (1983, s 69–70) diskuterade redan 1983. I Rydéns (2020) artikel beskrivs det som ett problem att Uppsala kommun, vilka använder sig av det allmänna arkivskemat, har under en längre tid av förändringar i sin organisation, till långt bak i tiden, ej integrerat de förra arkiven och handlingarna från organisationen innan med den nya. I den här artikeln rör det sig om interna

organisationer inom kommunen, vilket Rydén (2020, s 8–12) kan mena gör det svårt för att följa en utveckling av en organisation, som ofta tar över en äldre organisation med liknande arbetsuppgifter. Det är svårt för dels allmänheten att veta vart man ska leta för att hitta exempelvis en viss nämnds handlingar från ett årtal, då den inte längre finns eftersom den har ett nytt namn och nyare funktioner. Genom att fokusera på varje nämnd inom exempelvis kommunen, i det här fallet som en egen myndighet och egen arkivbildare kan det ses som ett användande av den minimalistiska arkivredovisningen. Den blir uppdelad i ”mindre serier” (Rydén 2020, s 12).

Rydén (2020, s 12–13) pratar även om den maximalistiska bilden av arkivredovisning där man mer fokuserar på begreppet *respect des fonds* som nämndes i inledningen av uppsatsen. *Respect des fonds* fokuserar mer på den externa helheten. Den maximalistiska bilden tänker sig en arkivbildare, som skulle kunna utifrån det tankesättet vara hela Uppsala kommun, och att alla handlingar som skapas där för Uppsala kommun, tillhör Uppsala kommun som arkivbildare. Det skulle enligt artikeln kunna underlätta vid organisationsändringar om det inte fanns flera olika arkivbildare att leta arkiv hos (Rydén 2020, s 12–13).

Rydén (2020, s 12–13) ger exempel på alternativa lösningar till en bild där den maximalistiska proveniensprincipen bättre skulle kunna fungera. I det svenska fallet så nämner han den verksamhetsbaserade arkivredovisningen som alla statliga myndigheter ska följa sedan 2013 enligt lagen. Att använda sig av processer och handlingsslag som troligtvis kommer vara de samma hur man än ändrar på nämndorganisationer, kan förenkla för arkivhandlingarna, då de inte behöver byta arkivbildare så fort det sker förändringar någonstans i organisationen (Rydén 2020, s 12–13). Rydén (2020, s 13) tar upp ett exempel med länsstyrelserna som har gått från det Rydén (2020, s 13) diskuterar som minimalistiskt till en maximalistisk form av arkivbildning. Länsstyrelserna bestod innan 1991 av flera olika enheter med egna arkiv. Sedan 1991 räknas länsstyrelsen som en arkivbildare. Rydén (2020, s 13) som undersökt Uppsala kommun i sin artikel menar att det är mycket mer överskådligt hos länsstyrelserna än hos Uppsala kommuns flera olika diarier. Den minimalistiska bilden av proveniensprincipen kan enligt Rydén (2020, s 12) ses kopplas ihop med proveniensprincipen som används idag inom kommuner, där varje nämnd är en egen arkivbildare. Även den typ av proveniens som kan ses överensstämma med det äldre arkivredovisningssystemet, det allmänna arkivskemat, som används av Uppsala kommun, kan ses fungera bättre med det minimalistiska synsättet (Rydén 2020, s 12).

Det kan tolkas att Rydén (2020, s 12–13) förespråkar den maximalistiska bilden i det fallet det är mycket omorganisationer inom en verksamhet. Det allmänna arkivsystemet är inte anpassat för den maximalistiska proveniensprincipen av anledning till att det skulle bli för stora mängder arkivserier. Rydén (2020, s 12–13) förespråkar andra alternativ som kan passa in med ett mer maximalistiskt synsätt på arkivverksamhet och arkivredovisning. Rydén (2020, s 12–13) nämner alternativa arkivredovisningssystem som lättare skulle kunna användas av det maximalistiska synsättet. Rydén (2020, s 12–13) föreslår dels den verksamhetsbaserade arkivredovisningen som idag används av de statliga myndigheterna i Sverige, samt det systemet som records continuum model kan ses hämtat inspiration ifrån. Det är det Australienska CRS systemet där man beskriver handlingar i serier och tillåter på så sätt även en multiprovens, då handlingar som finns i en så kallad serie kan ha flera olika arkivbildare. Det skulle underlätta fallet med omorganisationer och att inte behöva leta efter arkivhandlingar som skulle kunna ha tappat sökbarheten vid stora omorganisationer vid det allmänna arkivsystemet som arkivredovisningssystem (Rydén 2020, s 13). Genom multiprovenser så kan också arkivbildaren ses som mer minimalistisk, då arkivbildaren kan dela upp sig, så lösningen skulle kanske kunna vara att man noggrant undersöker möjligheter till både minimalistiskt och ett maximalistiskt tänk vid arkivredovisning.

Hurley (1995, s 246) bidrar också han med diskussionen av begreppen maximalistisk och minimalistisk samt skillnaden på en arkivbildare som privat skapare av arkiv, eller om arkivbildaren tillhör en organisations arkivbildning. Hurley (1995, s 237–240) visar på exemplet med hertigen av Wellington som privatperson, innan han blev premiärminister i England skapade många handlingar om sig och kring sig som militärman och privat. När han sedan blev premiärminister så kom handlingar att skapas av honom i ämbete av även premiärminister av England. Hurley (1995, s 240) ställer sig då frågan hur man nu ska räkna proveniens till de handlingar som skapats av Hertigen av Wellington, ska de vara hertigen av Wellingtons, eller ses alla tillhöra arkivbildaren Premiärminister av England.

Hurley (1995, s 240) visar redan där på liknelser i vad som har diskuterats senare och tidigare inom den kritiska forskningen till proveniensprincipen. Med det menat svårigheten med hur man ska beskriva arkiv när något sker i en organisation, eller ändringar sker som påverkar namnet på arkivbildare och syftet med skapandet av handlingarna. Hurley (1995, s 239) beskriver det så här i sin artikel:

Both the natural and official persons, Arthur Wellesley, First Duke of Wellington, occupy an important place in creation of different record groupings but, with the definite exception of his own 'private' papers, it is impossible to regard him as sole records creator in most cases. At best, traditional theory can only be sustained by: • dividing him into subsets representing his various official posts or functions (hats)—Arthur Wellesley (Prime Minister, 1828-1830) might be regarded as different from Arthur Wellesley (British and Allied Commander, 1815), or • submerging him altogether in relation to official records and regarding him purely as an operative within the administrative or military units in which he functioned (Hurley 1995, s 239).

Skiljer man på de olika arkiven så skiljer man på privata och officiella arkivhandlingar (Hurley 1995, s 239). Hurley skriver också

We need to unpack important ideas about provenance into separate entities and show relationships between them and with records. Just as we have to unravel the personality of Wellington from the identity of the office of Prime Minister which he held as successor to and predecessor of others (because he, they and it all had an existence apart from each other), so we must unravel the 'personality' of corporations from the corporate package in which they existed for the same reason (because the corporation and some at least of the features of provenance which they embody have an existence separate from each other (Hurley 1995, s 254).

Det kan därför ses som viktigt i det här fallet med hertigen av Wellington, att hans arkiv som skapades i hans privata sfär som hertigen av Wellington kan visa på relationen med de handlingar som skapades i ämbetet av hans premiärministerskap, att de är viktigt att visa på relationen mellan proveniensen och handlingarna, då de går ihop med varandra. Likt det som Millar (2002, s 12) förespråkar. Millar (2002, s 12) anser att man borde sätta sig mer in i historien och kontexten bakom handlingar och arkiv. Relationen som handlingarna har och den förflyttning, kontext till skaparen kan ses som något att förespråka. Som tidigare beskrivits tas exempel upp från Musée och arkeologidisciplinerna. Där tar man inte enbart vid ett konstverk och låter den färdas från olika ägare utan tydlig dokumentation om vem som har haft den, vart den befinner sig, samt att kontexten och historien bakom bidrar till förståelsen för konstverket eller föremålet. På så vis går även Millar bort från den maximalistiska bilden av att arkiv måste hållas ihop tillsammans i en fonds, och att man måste samla ihop alla utspridda delar som kan finnas. I museivärlden kan det komma föremål som består av en bit av var det än gång varit, men man accepterar det ändå, och utgår från och tar reda på dess historia för att få en sammanhängande bild (Millar 2002, s 10–12). Det kan tolkas som att Millar (2002, s 10–12)

förespråkar det tankesättet mer vid arkivvetenskapen, och härmed då en kritik mot respect des fonds.

Även då Laura Millar inte specifikt nämner begreppet maximalistisk eller minimalistisk så kan hennes artikel tydligt tolkas till en protest mot den mer maximalistiska bilden av arkiv. Detta gör hon med kritik mot snarare begreppet respect des fonds än proveniens som beskrevs ovan (Millar 2002, s 14). Millar (2002, s 12) menar att i stället för allt fokus på **en** arkivbildaren borde man fokusera på arkivets historia och kontexten runt omkring. Det är sällan som ett arkiv är helt intakt från när det skapades, men det fokuseras inte så mycket på vad som har hänt med arkivet, varför det befinner sig där det är idag (Millar 2002, s 8). Millar (2002, s 8) söker stöd i Musée och arkeologivärlden där föremåls historia och kontext som vandring av exempelvis konstföremål är av stor vikt för dokumentation och beskrivning. Ordet proveniens tolkas på ett annorlunda sätt i de två ovan disciplinerna än inom arkivteori. Om man gjorde på liknande sätt vid beskrivning av arkiv som man gör med exempelvis museiföremål så skulle historien och på vilket sätt arkivet har kommit att hamna där det gör vara en del av beskrivningen. Ett konstverks proveniens ska dokumenteras då det är viktigt att hålla reda på hur verket har rört sig genom tiden. På så sätt vill Millar (2002, s 12) att arkivteorin ska inse att handlingar och arkiv kan ha fler skapare över tid likt ett konstverk som färdas mellan olika ägare. Millar (2002, s 14) föreslår att man utökar proveniensen och föreslår en respect de proveniens i stället för en respect des fonds där fokus läggs på historien bakom handlingarnas skapare och hur det kommer sig att de befinner sig där de gör (Millar 2002, s 8, 10–14).

Millar (2002, s 7) kan utifrån ovan diskussion ses förespråka den minimalistiska bilden av arkiv, där fonds som begrepp inte är särskilt relevant. I undersökningsdelen beskrev Millar (2002, s 5–6) kritiken av att man eventuellt skulle samla ett helt arkiv på en och samma plats, då det uppenbart har haft påverkan och blivit påverkat på andra platser och av fler än en enda skapare. Eftersom det såg ut så med Hudson bay arkivet, som var utspritt i andra arkiv så ifrågasätter Millar (2002, s 6) var fonds är någonstans om det nu är så viktigt med att respektera fonds. Millar (2002, s 8, 10) kan också med hjälp av sin inblick i Musée och arkeologivärlden ses förespråka en multiproveniens där fler skapare borde få bli beskrivna och få erkännande i arkivbeskrivningen.

Tidigare forskning av Sue McKemmish och Michael Piggot (2013) som uppsatsen har använt sig av i tidigare forskningsläge tar upp multiprovenienser som något aktuellt. Tidigare forskning och debatter om minoriteters rätt till sina egna röster och rätten att få vara med och beskriva den historia som andra har skapat och tagit från dem har blivit uppmärksammat inom arkivvetenskapen och forskningen. Det är

ett problem och det är därför av relevans att undersöka om proveniensprincipen fortfarande är relevant. Maktperspektivet är också mycket viktigt då många röster som har mycket att berätta och representera, inte fått tillgång till det utifrån vad som har valts att bevaras i arkiv, och vad som har valts att inte bevaras (McKemmish & Piggot 2013, s 135–136; Harris 2002, s 69–70). McKemmish och Piggot (2013, s 135) tar upp diskussionen av vikten till multiproveniensen där alla deltagare kan ses som medskapare. McKemmish och Piggot (2013, s 135) ger exempel på metasytem som ska kunna beskriva fler medskapare av arkiv. McKemmish och Piggot (2013, s 136–137) beskriver att Australiens ursprungsbefolkning länge utsatts för förtryck och att de handlingar och arkiv som skapats inte har deras röster med sig. Då det är problematiskt så kan idén med metasytem kunna införa så att de människors röster som inte har fått berätta sin del av historien, få vara skapare av de arkiven som rör dem. Deras infall med multipel proveniens kan ses hämta inspiration från det postmoderna paradigmet (McKemmish & Piggot 2013, s 133).

2.3 Analys av Riksarkivets Vägledning, Överlämnande av arkiv till annan myndighet

Under den här kapitelrubriken kommer jag att undersöka och sedan analysera källmaterialet kring proveniensprincipen genom dokumentationen från Riksarkivet under respektive mindre rubrik. Analysen av materialet från riksarkivet ska ämnas besvara uppsatsens andra forskningsfråga:

- På vilka sätt diskuteras proveniensprincipen i dokumentation *Överlämnande av arkiv till annan myndighet* från Riksarkivet mellan åren 2019 och 2022?

En diskussion kommer sedan ske mellan resultaten från analysen av riksarkivets material med det första källmaterialet för att undersöka om några likheter i diskussion om proveniensprincipen kan upptäckas, eller vad som även skiljer dem åt.

Att överlämna arkiv till annan myndighet Vägledning version 1 från 2019

Vägledningen beskriver hur man kan tänka kring överlämnande av ett myndighetsarkiv till ett annat myndighetsarkiv då den förras verksamhet eventuellt läggs ner eller omorganiserar.

Proveniensprincipen har i vägledningen några sidor där den skrivs som en viktig princip att förhålla sig till. Vägledningen beskriver därför en grund som de vill att myndigheterna ska använda sig av. Sedan diskuteras det exempel på när ett överlämnande av arkiv skulle kunna ske samt vilka handlingar som

även kan införlivas i den nya verksamheten. Även att ett införlivande inte rekommenderas enligt proveniensprincipen, så finns det vissa undantag då det kan behövas (Riksarkivet 2019, s 9–10).

Riksarkivet (2019, s 4) beskriver att när en myndighet flyttar sin verksamhet, eller att den överförs till en annan myndighet så följer i regel den förra arkivverksamhetens handlingar med. Den här är främst till för statliga myndigheter men kan även följas av andra arkivverksamheter och institutioner i Sverige. Vägledningen hänvisar till föreskriften RA-FS 2018: 2 som är föreskriften, medan ovan dokument är själva vägledningen. I vägledningen från Riksarkivet (2019, s 9–11) nämner de information som är fokuserat på själva proveniensprincipen. Det beskrivs:

En grundläggande princip för myndigheternas arkivbildning är den s.k. proveniensprincipen. Den innebär att ett arkiv ska hållas samman som en enhet som hör ihop med den verksamhet i vilken arkivet har bildats. Enligt principen har en handlings ursprung och tillkomstsammanhang betydelse för förståelsen av handlingen. I praktiken har det kommit att betyda att en myndighet utgör en arkivbildare vars arkiv inte ska blandas samman med andra arkiv. Genom bestämmelserna i arkivlagen om vad som utgör myndigheternas arkiv och ansvaret för arkivet återspeglas proveniensprincipen även i lagstiftningen. (Riksarkivet 2019, s 9).

Vissa undantag till ovan beskrivning kan vara befogade i de fall organisationen tas över av en annan myndighet. Den myndigheten som tar över verksamheten kan komma att behöva delar av arkivet för att förstå och få referens. I vissa fall kan också det äldre arkivet införlivas med den nya myndighetens arkiv. Detta är egentligen inte i regel med proveniensprincipen vilket de själva skriver (Riksarkivet 2019, s 10–11) Vägledningen av riksarkivet (2019, s 11) kommer med en annan lösning i frågan om överlämnande och övertagande av arkiv från en myndighetsverksamhet till en annan. Om den övertagande verksamheten behöver det förra arkivet för sin nuvarande verksamhet kan de använda sig av kopior eller utlån från den överlämnande arkivverksamheten till den nya verksamheten. Kopior kan då skapas på relevant arkivmaterial och förvaras hos den nya verksamheten. På så vis bryter man inte mot proveniensprincipen, och tar ett arkiv från dess ursprung och införlivar det i ett nytt arkiv eller flyttar på det till ett annat. Det kan vara en lösning för att fortsätta bevara proveniensprincipen (Riksarkivet 2019, s 11). Riksarkivet (2019, s 28) skriver att

Av hänsyn till proveniensprincipen är det viktigt att kopplingen och spårbarheten till handlingarnas ursprung upprätthålls. Det kan ske genom att den myndighet som tar över arkiv, i sin arkivredovisning i anslutning till de berörda handlingarna anger uppgifter om handlingarnas proveniens (Riksarkivet 2019, s 28).

Att överlämna arkiv till annan myndighet version 2 från 2022

Likt den första versionen av vägledningen *Att överlämna arkiv till annan myndighet* (Riksarkivet 2019) så härstammar även den här vägledningen från en föreskrift. Föreskriften heter *Föreskrifter om ändring av Riksarkivets föreskrifter (RA-FS 1991:1) och allmänna råd om arkiv hos statliga myndigheter* och kallas för RA-FS 2019:2 (Riksarkivet 2022). Vägledningen är främst till för de som direkt blir berörda av en eventuell överlämning, övertagande, som arkivarier, jurister, registratorer och många fler (Riksarkivet 2022, s 4).

Det sker strukturförändringar inom myndigheter då det är ett återkommande inslag. Målet är att det ska effektivisera statlig verksamhet (Riksarkivet 2022, s 7). När en verksamhet ska överföras till en ny verksamhet så meddelas det inte längre riksarkivet som det tidigare har gjort står det i Vägledningen. Det har därför tillförts en bestämmelse att den verksamhet som ska överlämna sitt arkiv måste kontakta Riksarkivet för att de ska kunna kontrollera att allt har gått rätt till. Riksarkivet är statliga myndigheters tillsynsorgan, och det är därför mycket viktigt att de har vetskap om vad som händer med myndigheters arkiv (Riksarkivet 2022, s 14). Om man jämför de två olika versionerna av Vägledning så är det inte något nytt som markant skiljer de båda versionerna åt som jag kan hitta. Det nya är att vägledningen version 2 från 2022 tillhör en ny RA-FS vilket är RA-FS 2019:2 kallade *Föreskrifter om ändring av Riksarkivets föreskrifter (RA-FS 1991:1) och allmänna råd om arkiv hos statliga myndigheter*. Själva proveniensprincipen formuleras på liknande sätt och de ändringar som är i version 2 av vägledning *Föreskrifter om ändring av Riksarkivets föreskrifter (RA-FS 1991:1) och allmänna råd om arkiv hos statliga myndigheter* tar inte upp några nya diskussioner om proveniensprincipen och dess innebörd för statlig verksamhet.

Vägledningarna tar upp kapitel 9 ur de båda RA-FS 2018:2 och RA-FS 2019:2 vilket är kapitlet där överlämnande av arkiv tas upp i fullständiga föreskriften. I vägledningarna tas specifikt kapitel 9 upp där det diskuteras hur man som myndighet bör gå till väga vid ett överlämnande av arkiv till en annan myndighet när en verksamhet upphör helt eller lämnas över till en annan verksamhet. Vägledningarna har en punkt som fokuserar på att beskriva proveniensprincipen och att överlämning av arkiv egentligen bryter mot själva principen. Likt den första Vägledningen av **version 1** så föreslås vissa lösningar som

att använda sig av kopior och vid en lättare övergång mellan verksamheter, även ett utlån av arkivhandlingar föreslås (Riksarkivet (2022, s 4, 9).

Alla handlingar som kommer från den överlämnande verksamheten till den övertagande behöver inte vara avslutande ärenden. Vissa kan vara handlingar som är kvar i ett pågående ärende och som bedrivs inom verksamheten. Sådana handlingar skulle därför kunna införlivas i den nya verksamhetens arkiv. Det är dock viktigt att detta dokumenteras för att behålla den ursprungliga handlingen och ärendets proveniens (Riksarkivet 2022, s 11–12).

Utifrån läsningen av **version 1** av Riksarkivets **Att överlämna arkiv till annan myndighet Vägledning** (Riksarkivet 2019) så visar proveniensprincipen sig vara närvarande även i **version 2**. Riksarkivet (2019, s 10) skriver i sin vägledning att proveniensprincipen är en viktig princip att helst inte bryta, och kommer med förslag på lösningar för att den inte ska göra det. Ett exempel är lösningen med utlånande av arkivhandlingar till den nya myndigheten som ska ta över arkivet eller att det går att lösa genom att arkivhandlingarna som behövs för verksamheten kan kopieras, så de inte behöver flyttas (Riksarkivet 2022, s 9).

Riksarkivet (2019, s 9–10) nämner dock fall då den överlämnande myndighetens arkiv kan införlivas i den övertagande myndighetens verksamhet. Helst inte påpekar de, men i vissa fall behövs det för att den nya verksamheten ska kunna fungera. Det kan gälla de handlingar som ännu inte blivit till arkivhandlingar hos den överlämnande myndigheten då de är handlingar i ett pågående ärende. De handlingarna, då de är allmänna kan behöva överlåtas till den nya verksamheten. Som i citatet ovan är det dock av hög vikt att proveniensen från det övertagande arkivet, eller de handlingar som är under arbete får sin proveniens beskriven i arkivredovisningen hos den nya verksamheten. Det är mycket viktigt att den nya verksamheten beskriver i sin arkivredovisning vilken kontext det överlämnade arkiv ska ha i den nya verksamheten. Det ska delvis underlätta för sökbarheten samt kan ses som att man ändå försöker respektera proveniensprincipen. Det kan göras även om arkivet och de handlingar som först skapades inom den förra myndigheten inte längre är kvar där det först skapades (Riksarkivet 2019, s 11–12, 14–15).

2.4 Analys av Riksarkivets Vägledningar med de kritiska forskningsartiklarna

I detta kapitel ska det diskuteras vissa kopplingar som riksarkivets vägledningar kan ses ha med resultaten från undersökningen av de kritiska forskningsartiklarna. Jag har valt att använda mig av docent Reine Rydén (2020) forskningsartikel vid diskussionen de emellan. Rydén (2020) undersökning kom att gälla Uppsala kommun och visar på att överlämnande av arkivverksamheter mellan kommunen internt kan bli komplicerat utifrån arkivredovisning och proveniensprincipen.

Ovan resultat från de båda Vägledningarna *Överlämnande av arkiv till annan myndighet* från Riksarkivet (2019; Riksarkivet 2022) kan ses ha vissa likheter med några av de kritiska forskningsartiklarna. Fokuset på proveniensprincipen i vägledningen från Riksarkivet (2019; Riksarkivet 2022) var på att tydligt framställa proveniensprincipen som den lagstiftande principen som myndigheter ska förhålla sig till. Det fastställdes tydligt att proveniensprincipen är en princip vars arkivbildare och dess arkiv inte ska blandas med andra arkivbildares arkiv. Det som var fokus i vägledningarna var på hur myndigheter ska hantera överlämnande av arkiv till annan myndighet, då proveniensprincipen kan komma att påverkas negativt (Riksarkivet 2019, s 9–10).

Enligt proveniensprincipen ska man inte flytta arkiv från den skapande arkivbildaren till en annan verksamhets arkiv och på så sätt ”bryta” proveniensen, ta arkivet från sitt ursprung vilket Riksarkivet (2022, s 9) kom med vissa lösningar på. En lösning kunde vara att den nya verksamheten som tar över den forna myndighetens arkiv får kopior på den överlämnande verksamhetens handlingar, för att kunna förstå och fortsätta den nya verksamheten. I vissa fall får arkiv från en överlämnande verksamhet införlivas och ingå i den nya verksamhetens arkiv om det inte går att annars bedriva verksamheten på ett rättssäkert sätt. Det ska dock dokumenteras noga vilka förflyttningar som gjorts samt om det är så att ett arkiv införlivas så kan det vara bra att man dokumenterar det överlämnande arkivets proveniens i den nya arkivbeskrivningen (Riksarkivet 2019, s 11–12, 14–15).

Eftersom riksarkivet ovan tar upp diskussioner som rör någon form av ändring eller övertagande av verksamhet så finns det intressanta diskurser som kan diskuteras utifrån Rydén (2020) forskningsartikel. Rydén (2020, s 4, 8–12) beskriver en fara med organisationsändringar och hur arkiven har kommit att beskrivas i Uppsala kommun. Rydén (2020, s 8–12) beskriver där att det skett många organisatoriska förändringar genom många år. Eftersom det gällde kommunen så använde de sig av det allmänna arkivsystemet som arkivredovisningssystem, arkivförteckning. På så sätt kan det skilja sig åt mot riksarkivets benämning i beskrivningen då de ska följa den nya arkivredovisningen, verksamhetsbaserad arkivredovisning (Rydén 2020, s 12). I vilket fall så påpekar Rydén (2020, s 12–13) problem med att kunna följa arkiven på ett lätt sätt, genom att intern omorganisation har gjort så att

varje ny organisation blir sedd som ny arkivbildare så har det blivit svårt att hitta den tidigare organisationens arkiv i beskrivningen. Det kan bero på den minimalistiska bilden som proveniensprincipen kan ses ha enligt Rydén (2020, s 12–13). Eftersom de förändringar som gjorts i Uppsala kommun har lett till att en organisation fått ett nytt namn, och eventuellt fler arbetsuppgifter, eller ändrade arbetsuppgifter så skapas enligt den minimalistiska ingången, ett nytt arkiv (Rydén (2020, s 12).

Rydén (2020, s 13) föreslår ett maximalistiskt tänk där hela Uppsala kommun i sådant fall hade blivit arkivbildare för alla nämnder och mindre organisationer inom kommunen. Det hade inte gått inom det allmänna arkivredovisningssystemet menar Rydén (2020, s 12) men kanske inom den nya verksamhetsbaserade arkivredovisningen. Rydén (2020, s 13) ger exempel på länsstyrelserna som är statliga myndigheter, som använder sig av ett maximalistiskt synsätt på arkivbildare. De är också de myndigheter som riksarkivets föreskrifter främst gäller (Riksarkivet 2019, s 2).

Eftersom Vägledningen är tänkt för att gälla statliga myndigheter så kanske det maximalistiska synsättet av arkivredovisning skulle kunna fungera för *Överlämnande av arkiv till annan myndighet* (Riksarkivet 2019; Riksarkivet 2022). Det skulle då kunna fungera om det rör en myndighet med förändringar internt. Rydén (2020, s 12–13) nämner specifikt ett exempel då den maximalistiska ingången skulle kunna fungera inom arkivbeskrivning, vilket är vid applicerandet av den verksamhetsbaserade arkivredovisningen som arkivredovisningssystem. Att processerna är lättare att förhålla sig till vid organisationsändringar och följa, då mer eller mindre liknande processer av handlingar och ärendet lär fortsätta även vid den övertagande verksamheten på en myndighet. Det skulle då bli enklare att applicera en maximalistisk arkivredovisning än på det allmänna arkivskemat som Rydén (2020, s 12–13) nämner.

2.5 Teoretisk diskussion av uppsatsens analys av empirisk undersökning

De forskningsartiklar samt dokumentation från riksarkivet som jag har undersökt ovan och analyserat kommer jag att diskutera inom ett postmodernt perspektiv samt med ett stöd av records continuum model som arkivredovisning.

Schwartz (2006, s 18) beskriver att ” Schein challenges archivists to consider the assumptions and frameworks that our institutions and our profession have naturalized, assumptions and frameworks that

we do not question, but that mark archives as spaces of both knowledge and power” (Schwartz 2006, s 18). Utifrån det här citatet menar Schwartz (2006, s18) med hänvisning till Schein, att arkivarier ska utmanas att se noga på viktiga ramverk inom arkivarieprofessionen. Det kan vara de ramverk som i vanliga fall inte så ofta blir diskuterade och ifrågasatta, men som kopplar arkiven till ett rum av makt och kunskap. Eftersom proveniensprincipen är en sådan viktig princip, ramverk inom arkivvetenskapen och arkivteori, så kan den anses vara ett bra val av objekt för kritisk diskussionen utifrån ett maktteoretiskt perspektiv.

Records continuum och föregångaren till records continuum model CRS kan möjligtvis passa in på minimalistisk, multiproveniens arkivredovisning. CRS beskrivs som det Australienska series baserade systemet, där fokus läggs på att beskriva arkiv i mindre serier. Fokus läggs inte på det mer respect des fonds fokuserade sättet som arkivbeskrivningen utifrån riksarkivets sätt att beskriva proveniensprincipen har gjort, där fokus på en arkivbildares material är av högsta vikt (Flynn 2022, s 86).

Att belysa problemet med proveniensprincipen genom att använda sig av multiproveniens i en arkivbeskrivnings, redovisningssystem som records continuum model, kan därför fungera för att visa på de sociala, samt maktstrukturer som finns i arkiv och handlingar. Det är utifrån den sociala kontextens betydelse i den fjärde dimensionen som jag kan se att records continuum model kan vara ett möjligt arkivredovisningssystem för handlingar som drabbas av de problem som många av de artiklarna som analyserats ovan har med kopplingar till proveniensprincipen (Flynn 2002, s 80, 83).

3 Slutdiskussion och resultatredovisning

I slutdiskussionen och resultatredovisningen kommer resultaten av syfte och frågeställningar som ställdes i början av uppsatsen att diskuteras på ett mer fokuserat sätt. Jag kommer att diskutera viktiga upptäckter som jag gjort i min analysdel och diskutera dem utifrån min valda teori. Jag kommer diskutera slutsatsen av min uppsats och om jag anser att mitt syfte och frågeställningar har blivit besvarade.

Uppsatsens syfte har varit att undersöka hur den kritiska diskussionen och problematiserandet av proveniensprincipen ser ut inom forskningsvärlden med hjälp av forskningsartiklar samt se hur diskussionen inom den svenska aktören Riksarkivet har diskuterat proveniensprincipen. Uppsatsen har därmed ämnat rymma en diskussion av proveniensprincipens problematiserande utifrån ett maktteoretiskt perspektiv med en postmodern inriktning. De kritiska forskningsartiklarna har alla haft gemensamt att de uttryckt viss kritik eller begrundat vissa problem som finns med proveniensprincipen. Syftet har även ämnat ägna rum för att vidare undersöka hur diskussionen om proveniensprincipen i de två vägledningarna av *Överlämnande av arkiv till annan myndighet* (Riksarkivet 2019;2022) ser ut. Uppsatsen har sedan fört en diskussion av ovan källmaterial med teori, genom att problematisera proveniensprincipen utifrån ett maktteoretiskt perspektiv.

Uppsatsens första frågeställning var: **Hur förs den kritiska diskussionen kring proveniensprincipen, i internationella forskningsartiklar under perioden 1983–2020?**

De resultat som framkommit utifrån analys och undersökningsdelen under den här forskningsfrågan är att det finns en tydlig och bred diskussion om problem som kan uppstå med det viktiga arkivteoretiska begreppet proveniensprincipen. Det finns också vissa lösningar som har diskuterats bland problemen av bland annat Laura Millar (2002, s 12) där ett fokus på att fokusera på arkivets historiska kontext vid arkivbeskrivning och inse att arkiv kan ha mer än en skapare, arkivbildare, kan vara en lösning till att fler röster får bli beskrivna i arkivet och därmed bli delaktiga. Slutsatserna av den första frågeställningen blir därför att liksom den tidigare forskningen i vilken Harris (2001, s 69–71) beskriver hur arkiven har varit med och påverkat och varit en del av apartheidsystemet, där många röster och händelser hållits dolda, eller blivit förstörda, så finns det alltid ett maktspel, maktperspektiv inom arkiv. Det är viktigt att det inte förnekas. Genom att förhålla sig till de idéer av klassisk arkivteori, så som proveniensprincipen och hur man beskriver arkiv, vilket proveniensprincipen är en del av, går det idag att förhålla sig mer inkluderande genom att använda sig av multiprovenienser (Millar 2002, s 12–13; Rydén 2020, s 12). Slutsatsen ges därmed att det postmoderna paradigmet så som det beskrivs av Cook (2001, s 7; Cook

2012, s 109–110) i teoridelen, samt beskrivningen av Harris (2002, s 77) som görs i den tidigare forskningen gällande tankar som bryter sig loss från den positivistiska neutrala, objektiva bilden av en arkivarie, är att den postmoderna arkivteorin kan tolkas kunna bidra med kritiska röster till proveniensprincipen. Som arkivredovisning kan därför records continuum model vara ett verktyg för att vara mer inkluderande i sin beskrivning av arkiv, då den ser till fler dimensioner och även en social kontext till arkiv som det beskrivs i modellens fjärde dimension. McKemmish och Piggot (2013, s 125) beskriver att enligt Cook så var records continuum model en mer inkluderande model. Utifrån det har jag som författare valt att använda mig delvis av den som teoretisk infallsvinkel för att visa på att inom arkivbeskrivning och redovisning så går det att försöka utgå från en mer social kontext, vilket den fjärde dimensionen av records continuum model har enligt Flynn (2002 s 83).

Uppsatsens andra frågeställning var: **På vilka sätt diskuteras proveniensprincipen i dokumentation Överlämnande av arkiv till annan myndighet från Riksarkivet åren 2019 och 2022?**

Utifrån ovan frågeställning har uppsatsen kommit fram till att proveniensprincipen diskuteras på ett mer klassiskt, ursprungligt sätt, inte i termer om multiproveniens. Det betyder inte att inte fler dokumentationer om riksarkivet skulle nämna något om det, eller ha det som förslag. Det material som uppsatsen undersökt i fråga om överlämnande av arkiv till annan myndighet har varit viktigt för uppsatsen då det rör sig om överlämnande av arkiv till annan verksamhet än den ursprungliga. Sättet riksarkivet ska förhålla sig till proveniensprincipen och hantera den, har varit intressant eftersom ett överlämnande av något slag innebär en flytt av verksamhet. De tydligaste resultaten som framkommer i undersökningen av Vägledningarna från riksarkivet är att Proveniensprincipen har ett eget underkapitel i de båda vägledningarna där det beskrivs att proveniensprincipen är bindande till arkiv enligt lagstiftning. Den bild av proveniensprincipen som beskrivs av vägledningarna är också mer lik den bild som beskrivs av proveniensprincipen i uppsatsens inledning, där en arkivbildares arkiv inte ska blandas med något annat arkiv och att en myndighet är **en** arkivbildare.

Uppsatsens viktigaste resultat utifrån undersökningen är att det kan ses finnas en koppling mellan det postmoderna paradigmet och de tankar som postmoderniteten har bidragit med inom arkivteorin, med den problematiken som diskuteras i uppsatsens material, specifikt i de kritiska forskningsartiklarna. Den andra forskningsfrågan kan ses bidra med ett förhållningssätt till svensk författningsskrift och vad som rekommenderas av proveniensprincipiella åtagande inom arkivverksamhet när ett skapat arkiv hos en annan arkivbildare ska lämnas över till annan myndighetsverksamhet. Jag påstår att uppsatsen har undersökt det uppsatsen ämnade att undersöka och att vald teori har kunnat diskuteras på ett passande

sätt. Forskningsmaterialet kan ses visat på att teorin om postmodernitet kan spegla den kritik som tas upp med proveniensprincipen samt de problem med att proveniensprincipen inte kan ses som tillräckligt inkluderande, vilket postmoderniteten inte står för. En validitet kan därför ses finnas mellan den empiriska undersökningen och vald teori. Liknande resultat kan säkert hittas om någon gör en liknande studie eller gör om min typ av forskning. Det går säkert att även fokusera på andra aspekter som gör att resultatet blir annorlunda. Reliabiliteten kan därför ses finnas (Ekengren & Hinnfors 2012, s 75–76). Det finns också många möjliga delar som uppsatsen skulle kunna undersökt mer av utifrån valda diskussioner, exempelvis, en ytterligare problematisering av maktperspektivet

Uppsatsen ämnar slutligen ge förslag på vidare forskning då forskningsfältet är väldigt brett och fler frågor finns att diskuteras och undersökas.

3.1 Framtida forskning

Något som skulle vara intressant för framtida undersökningar, forskning med mer tid än vad jag har haft för en C-uppsats är att gå mer in på den internationella synen på proveniensprincipens användande. Att undersöka hur länder tänker kring proveniens i exempelvis, Tyskland, Frankrike, Kanada, USA och Australien utifrån begreppet multiproveniens. Är det ett begrepp som finns i deras nationella forskning? Jag har för det mesta haft med artiklar i mitt källmaterial som är från den internationella forskningssfären, men inte gått in djupgående i respektive länders diskussion av proveniens. Det har inte heller undersökts hur proveniens specifikt uppfattas i andra länders lagstiftning, arkivverksamheter, myndighetsriktlinjer. Det vore därför intressant att gå djupare in i ett specifikt lands sätt att se på proveniensprincipen. Hur förs den diskussionen där? Hur stor påverkan har records continuum model? Tas maktperspektivet eller liknande frågor som jag själv har använt mig av även upp där? Detta är frågor som jag tycker är intressant men som jag själv inte har tagit mig an på grund av dels tidsspannet för min C-uppsats, samt att det skulle kunna krävas mer efterforskning inom de olika ländernas arkivhantering. Det är intressanta frågor som skulle vara spännande att få svar på.

4 Sammanfattning

Uppsatsen har sammanfattningsvis undersökt den kritiska diskussionen som finns inom det arkivvetenskapliga begreppet proveniensprincipen inom forskning ser ut. Det har ytterligare undersökts hur riksarkivet skriver om proveniensprincipen i deras Vägledningar *Riksarkivets ändring av föreskrifter gällande överlämnande av arkiv till annan myndighet*. Uppsatsen syfte har därför varit att undersöka huvudobjektet proveniensprincipen utifrån den kritiska och problematiserande diskussion som finns, genom att använda sig av forskningsartiklar som sträcker sig mellan årtalen 1983–2020. Uppsatsen har därmed även ämnat rymma en undersökning av viss dokumentation från Riksarkivet i Sverige. Informationen som har framkommit genom ovan granskning och undersökning har sedan ämnat bli ytterligare problematiserat. Det har gjorts utifrån en diskussion av ett arkivteoretiskt perspektiv där makt och diskussioner uppstått från det postmoderna paradigmet, med stöd av arkivredovisningsmodellen records continuum model.

Uppsatsens forskningsfrågor som tidigare framställts i uppsatsen är följande:

1, Hur förs den kritiska diskussionen kring proveniensprincipen ut i internationella forskningsartiklar under perioden 1983–2020?

2 På vilka sätt beskriver Riksarkivet proveniensprincipen i dokumentation *Vägledning Överlämnande av arkiv till annan myndighet* från Riksarkivet åren 2019 och 2022?

För att komma fram till resultaten har jag använt mig av en kvalitativ metod med en textanalytisk inriktning. Metoden har bestått både av en kritisk diskursanalys där diskursen kring proveniensprincipen på ett kritiskt sätt undersökt kritiska diskurser. Det har gjorts delvis utifrån en innehållsanalys, där närläsning och fokuserande på bestämda delar, i det här fallet den kritiska diskussionen kring proveniensprincipen, både i forskningsartiklar och inom riksarkivet har genomförts.

De resultat som uppsatsen kommit fram till är att det finns en kritisk och problematiserande diskussion av proveniensprincipen inom forskning. Mycket av den problematiken har med proveniensprincipens bild av att en arkivbildare ska ses som enskild skapare och då problemet med vilka andra röster i arkiven som kan försvinna. Det framkommer av analysen i undersökningen att en lösning med multiproveniensers och ett användande av records continuum model som arkivredovisningssystem skulle kunna öppna arkivet för mer inkluderande beskrivningar och kontexter kring ett arkiv. Det framkommer också av uppsatsens andra forskningsfråga att den klassiska bilden av proveniensprincipen inom riksarkivet försöker att följas, då den är lagstiftande. Inga tecken på en multipel arkivredovisning kunde

där hittas. Om vissa ändringar görs så var det viktigt att se till att det dokumenterades, så att det finns en tydlig bild av vad som har skett i arkivet. Teori utifrån det postmoderna paradigmet och med ett stöd av records continuum model har kunnat appliceras för att lyfta att resultaten. De förespråkar en multiproveniens och passar in i det postmoderna paradigmet idéer om inkludering, samt att man vill förhindra att vissa röster försvinner från historien.

5 Källförteckning

5.1 Tryckta källor

Bergström Göran & Boréus, Kristina. (2018). Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys. I Boréus, Kristina & Bergström, Göran. (red.) *Textens mening och makt, Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 4 uppl. Lund. Studentlitteratur AB.

Bergström, Göran & Ekström, Linda. (2018). Tre diskursanalytiska inriktningar. I Boréus, Kristina & Bergström, Göran. (red.) *Textens mening och makt, Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 4 uppl. Lund. Studentlitteratur AB.

Boréus, Kristina & Brylla Seiler, Charlotta. (2018). Kritisk diskursanalys. I Boréus, Kristina & Bergström, Göran. (red.) *Textens mening och makt, Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 4 uppl. Lund. Studentlitteratur AB

Bunn, Jenny. (2012). "Questioning autonomy: an alternative perspective on the principles which govern archival description". *Arch Sci* (2014) 14:3–15.

Cook, Terry. (2001). "Archival science and postmodernism: new formulations for old concepts". *Archival Science 1*: 3–24, 2001. Kluwer Academic Publishers'. Printed in the Netherlands

Cook, Terry. (2012). "Evidence, Memory, Identity, and community: four shifting archival paradigms". *Arch Sci* (2013) 13:95–120. Springer Science+Business Media B.V. 2012.

Duchein, Michael. (1977/1983). "Theoretical principles and practical problems of respect des fonds in archival science". *Archivaria 16* (Summer 1983). S 64–82.

Flynn, A. J. Sarah. (2001). "The Records Continuum Model in Context and its Implications for Archival Practice". *Journal of the Society of Archivist*. 22:1, 79–93.

Harris, Verne. (2002). "The Archival Sliver: Power, Memory, and Archives in South Africa." *Archival Science 2*: 63–86. 2002 Kluwer Academic Publishers. Printed in the Netherlands.

- Ekengren, Ann-Marie & Hinnfors, Jonas. (2012) *Uppsatshandbok, Hur du lyckas med din uppsats*. Uppl.2.3. Lund. Studentlitteratur AB.
- Hurley, Chris. (1995) "Problems with provenance". *Archives & Manuscripts*, 23(2), pp. 234–259.
- Kaplan, Elisabeth. (2002). " 'Many Paths to Partial Truths': Archives, Anthropology, and the Power of Representation". *Archival Science 2*: 209–220, 2002. Kluwer Academic Publishers. Nederländerna.
- McKemmish, Sue & Piggot, Michael. (2013). "Toward the Archival Multiverse: Challenging the Binary Opposition of the Personal and Corporate Archive in Modern Archival Theory and Practice". *Archivaria 76* (Fall 2013): 111–144.
- Millar, Laura. (2002). "The Death of the Fonds and the Resurrection of Provenance: Archival Context in Space and Time". *Archivaria 53*. (may) S 1–15.
- Mitrovic, Branco. (2019). "What remains after postmodernism?" *History and Theory* 58, no. 2, s 313–323. Wesleyan University.
- Pickard, Alison Jane. (2013). *Research methods in information*. Second edition. London. Facet publishing.
- Pohjola, Raimo. (1993). "The principle of provenance and the arrangement of records/ archives" I Abukhanfusa, Kerstin & Sydbeck, Jan. (red.) *The principle of provenance*. Svenska riksarkivet 10. Borås. Centraltryckeriet. S 87–102.
- Riksarkivet. (2019). *Att överlämna handlingar till en annan myndighet Vägledning*. Version 1.0. [hämtad 2022-05-16] senast ändrad 2019-01-28.
<https://riksarkivet.se/rafs?pdf=rafs%2fAtt+%c3%b6verlamna+handlingar+till+en+annan+myndighet+V%c3%a4gledning.pdf>
- Riksarkivet. (2022). *Att överlämna handlingar till en annan myndighet Vägledning*. Version 2.0. [hämtad 2022-05-16] senast ändrad 2022-04-05.
https://riksarkivet.se/Media/pdf-filer/doi-t/overlamna-handlingar-till-en-annan-myndighet_version_2_0_2022-03-21.pdf

Rydén, Reine. (2020). ”Proveniensprincip problematiken: Hur omorganisationer och förteckningsprinciper försvårar för arkivens användare”. *Tidskrift för ABM* | Vol. 5. No. 1, 2020, s. 4–16 | Institutionen för ABM, Uppsala universitet.

Schwartz, Joan M. (2006). “Having New Eyes, Spaces of Archives, Landscapes of Power”. *Archivaria* 61 (September), 1–25.